

NUKISSIORFIIT

UKIUMOORTUMIK
NAATSORSUUTIT 17

Nalunaarusiaq aamma naatsorsuutit 2017

Saqqaaani assilisaq
INUK MEDIA, Peter Jensen

Assilisaq
Nukissiorfiit

Ilusilersuisut
Mediehuset Sermitsiaq.AG

Naqiterneqarfia
Nuuk Offset ApS

Nukissiorfiit
Issortarfimmut 3
Postboks 1080
3900 Nuuk
Grønland
Tlf. +299 34 95 00
Fax: +299 34 96 00
nukissiorfiit@nukissiorfiit.gl
www.nukissiorfiit.gl

Aningaasaerivik:
Grønlandsbanken
Reg. 6471 konto 0001035549
EBAN.nr.: GL1764710001035549
SE.nr. 18440202

AALLAQAASIUT

Pilersuineq ataavartumik tunngaveqarnerusoq aamma nutaaliaanerusoq ornillugu

Nukissiorfinnut ukioq 2017 pissanganartuusimavoq tassa annertuumik pineqarmat Nukissiorfiit suliarisaasa aamma ineriartortinneqarnerata ukiumi aggersuni sinaakkutissaasa inissinnissaat.

Nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinermik immikkoortumut pilersaarummi nassuiaatigineqarpoq nukissiamik aamma imermik pilersuinerup 2030-ip tungaanut qanoq ineriartortinneqarnissaa. Pilersaarutit suliarineqarneranut Naalakkersuisunit novembari 2017-imi akuersissutigineqartumut Nukissiorfiit peqataapput. Immikkoortumut pilersaarummi anguniakkat annertuut anguniarneqarput aallartitassanillu arlalinnik ilaqlarluni, tamakku Nukissiorfiit piviusunngortikkiartorlugit aallarteerpai. Minnerunngitsumik ataavartumik nukissiornermut tunngatillugu, sumi tamani periarfissaqartillugu atornerqartussaasoq.

Immikkoortumut pilersaarut aqqutigalugu **akinik aaq-qissuusseqqinneq** suliarineqarpoq, tamatuma kingunerisaanik innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut 1. januaari 2018 aallartittumik nuna tamakkerlugu assigiilerput aamma tamatumunnga ilutigitillugu malunnaateqarluartumik appartinneqarlutik. Tamatumani siunertaavoq innuttaasut akornanni aamma inuussutissarsiutinik ingerlatsisut akornanni pitsaanerusunik aamma assigiinerusunik atugassaqaarnissaq.

Siunissami iliuusissatut pilersaarutit annertuup inerneratut Nukissiorfiit 2017-imi aalajangersarpaat **suliffeqarfiup piffissami 2018-imiit – 2022-mut iliuusissatut pilersaarummi anguniagassai**. Siunissami iliuusissatut pilersaarummi qitiutinneqarput niuernermit ineriartortitsineq.

Pilersuinerup ineriartortinneranit suliaqarneq uninngaan-narsimangilaq, siunissami iliuusissatut pilersaarutit, suliaqarnitsinni. Akerlianilli. Nukissiorfiit 2017-imi ilaatigut:

- Igalikumi atorlut assigiinngitsut ataatsimoortitat (hybridanlæg) ataavartumik nukissiornermik tunngaveqartut aamma toqqorterisarneq aallartippaat,
- anori atorlugu nukissiornermut periarfissat misisorpaat,
- biilit innaallagissamik ingerlasut orsersortarnissaanik misileraalluni suliniut ingerlappaat,
- nunaqarfinni imeqarfiit nutaat pilersippaat,
- sumiiffinni aamma piffissap siviussusia imermik imerneqartussamik atuinnginnermi qalaasseqqaartarnissat amerlassusiat malunnaateqarluartumik annikillissippaat.

Nukissiorfiit 2017-imi aammattaq **isumannaallisaaneq aamma suleqatigiinneq qitiutippaat**. Ataatsimiititaliat aqqissuussaananerata nutaaq suliarineqarpoq aamma sullifikkuminartuunissaanut pitsanngorsassavaat. Suleqatigiinermi ingerlaqqinnissaq qilanaarivara.

Nukissiorfiit Nunaqarfinnik Nuugaatsiamik aamma Illorsuarnik pilersuinerit unitsikkallarpaat tassaarnerup qaqqap sisoorneranit pilersinneqartup 17. juuli 2017-imi sumiiffimmik eqquinerata kingornatigut. Tassaarnerup inunnut alianartumik annertuumik kinguneqarnermi saniatigut Nuugaatsiami atorlut annertuumik aserivoq. Manna tikillugu nunaqarfinniinnissaq sulii isuman-naatsuunngimmat sulii Nukissiorfiit Nuugaatsiami atorlut pilersinneqaaqqinngillat, taamatuttaaq Illorsuarni atorlut matoqqatinneqarallarlutik.

Ukioq 2017 aningaasaqarnikkut ilimagisanik eqqortitsiluinnarsimavoq. Nukissiorfinnit ukiumi tamaasa anguniarneqartarpoq naatsorsuutitigut angusat 0-ip eqqaaniinnissaat. Kaaviiartitanit 836,1 mio. koruuniusunit ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat +0,8 mio. koruuniupput ingerlatsinermit tapiissutit kingornatigut. Ukiumi pineqartumi ataasiakkaanik pisoqarpoq ukiumi aallartinnerani ilimagineqarsimanngitsunik. Taakkunannga taaneqarsinnaapput 2017-imi Nukissiorfinnit nalilersoqqinneqarpoq imermik nukissiorfiit qanoq siviutitigumik piusinaanerata, tamanna naatsorsuutitigut angusanut 13,3 mio. koruuninik pitsaasumik sunniuteqarpoq. Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat aamma Nuugaatsiami ajunaarnermit sunniuteqarfigineqarput, inuit inuunerannit alianartumik annaasaqarnerup saniatigut Nukissiorfiit iliuuserisariaqarpaat nunaqarfinni naliliutinimit 4,3 mio. koruuninik appartitsisariaqarnera. Alla ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusanut sunniuteqartoq tassaavoq Igalikumi suliniuterput pissanganartoq, misileraanermit tunngasortaa 8,0 mio. koruuniusut taakku ingerlaannartumik nalikilliliinernut ilanngunnissaat toqqarparput. Ukiumi pineqartumi kaaviiartitat aamma aningaasartuutit allat ilimagisatut ingerlasimammata naatsorsuutitigut angusat naammaginartutut isigineqartariaqarput.

Ukioq 2018-imut iseriartornitsinni Nukissiorfinnit siunertarineqarpoq nukissiamik sinneruttumik nioqquteqartarnermik annertusaanissap aallunneqarnerunissaa, ingammik innaallagissamik qaminneqarsinnaasumik kiassaanermik qitiutitsinikkut taamaaliornikkut Nukissiorfiit aamma inuiaqatigiit imermik nukissiorfinnut annertuumik aningaa-saliisimanerata pitsaanerusumik atorluarneqassammat. Tamanna tunngavigalugu uagut inuiaqatigiittut ikummatissanik nunap iluaniit pisunik pinngitsuuissinnaanerput

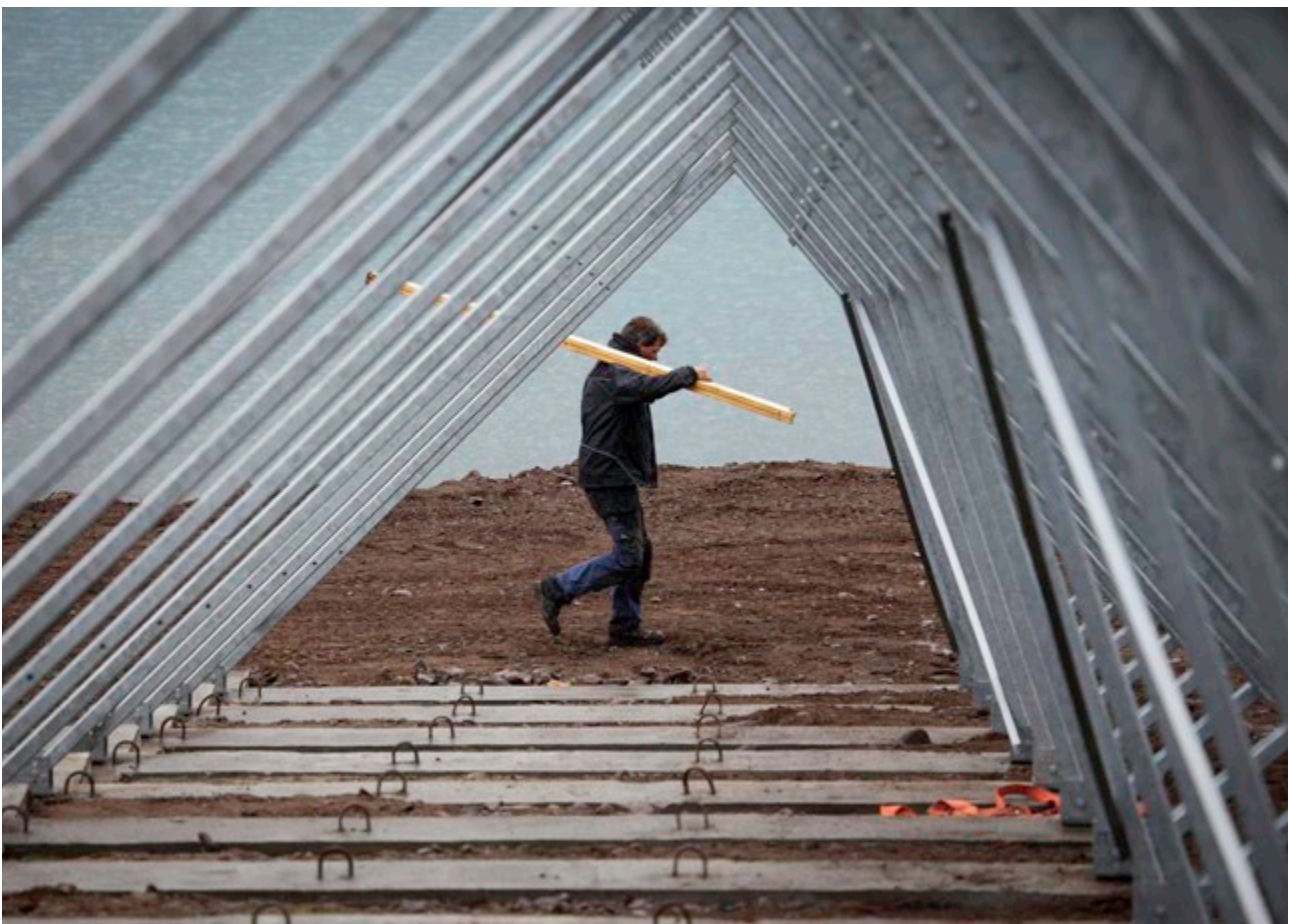
annikillissavarput, kiisalu Nukissiorfiit aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnerat pitsanngortillugu. Tamanna aamma aallartitat amerlasuut niuernermik aamma niuerfimmik ineriartortitsinerup qitiutinneqarneruneranit pilersinneqarput, tamannalu Nukissiorfinnut ukioq 2018-imi malunnaateqarluartumik malugineqarsinnaassaaq.

Nukissiorfinnit sulisut tamaasa qutsaviginiarpakka – nuna tamakkerlugu pilersuinerup ingerlaannarnissaanut aallsilluarlutik ulluinnarni sulineranut, apeqqutaatinnagit silap qanoq innera aamma assartuinermi unamminarsinnaasut kiisalu ukiumi pineqartumi siunissami iliuusissatut pilersaarummut ilanngussaannut pitsaasunut.

Naatsorsuutigaara 2018 aamma ukiut aggersut Nukissiorfinnut 2017-imisut taamatut pissanganartigissasut. Maannakkut aallartinniakkat nassuiaasersukkat aallartissapput alloriarnerillu tulleriiaarlugit nukissiamik aamma imermik pilersuinermut ataavartumik tunngaveqarnerusumut nutaaliaarnerusumullu ingerlassaagut – inuiaqatigiinnut tamanut iluaqutaasumik.

Michael Pedersen
Nukissiorfinni pisortaaneq

IMARISAI

Kisitsisit najoqqutassat	6
Aqutsisut oqaaseqaataat	7
Kukkunersiuisup arlaannut attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa	8
Suliffeqarfiup aaqqissuussaannerat	10
Nukissiorfiit pillugit	11
Aqutsisut nalunaarusiaat	12
Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffiat ...	22
2018-imut isumalluarnerit	28
Aningaasaqarneq	30
Soqutiginnittut/soqutigisat	32
Nalorninartoorfiusinnaasunik aqutsineq	34
Ukiumoortumik naatsorsuutitut oqaaseqaatit	36
Naatsorsuusiornermi periuseq atorneqartoq	38
Naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat .	42
Oqimaaqatigiissitsineq	44
Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat	45
2017-imut ukiumoortumik naatsorsuutitut nassuiaatit	46

KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

Kisitsisit pingaarnert aamma kisitsit najoqqutassat

i mio. kr.

	2017	2016	2015	2014	2013
Naatsorsuutitigut angusat					
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat	836,1	825,4	852,3	825,8	830,1
Nioqqutissiornermi atukkat	-204,5	-203,7	-223,3	-213,7	-221,3
Ingerlatsinermit aningaasartuutit	-309,8	-302,2	-308,8	-296,6	-314,1
Nalikilliliinerit	-241,9	-244,6	-237,8	-232,6	-219,5
Erniat	-92,9	-100,7	-109	-116,2	-119,4
Ukiumi angusat ingerlatsinermit tapiissutit pinnagit	-12,9	-23,5	-23,2	-52,7	11,5
Ingerlatsinermit tapiissutit	13,7	24	34,4	45,5	55,1
Ukiumi angusat ingerlatsinermit aningaasartuutit ilanngullugit	0,8	0,5	11,2	-7,2	66,6
Oqimaaqatigiissitsineq					
Naliliutit sanaartugaanngitsut	16,0	26,1	22,4	5,8	4,9
Sanaartukkanit naliliutit	4.320,5	4.411,1	4.510,9	4.633,6	4.751,2
Kaaviiartitsinermit naliliutit	266,5	255,7	301,8	309,1	335,5
Namminerisamik aningaasaatit	2.996,6	2.995,8	2.993,4	2.980,4	2.986,4
Akiitsut piffissami sivisuumi akilersugassat	1.466,4	1.466,9	1.596,7	1.729,5	1.865,0
Oqimaaqatigiissitsinerup katinnera	4.603,0	4.692,9	4.835,2	4.948,5	5.091,5
Aningaasanik kaaviiartitsineq					
Ingerlatsinikkut ingerlatat	189,6	279,1	227,1	333,7	193,6
Aningaasalersuinikkut ingerlatat	-141,3	-148,5	-131,7	-116,0	-220,3
Aningaasaliissuteqarnikkut ingerlatat	-69,8	-132,8	-135,4	-177,6	30,2
Aningaasat tigorianaanaat allannguutaat	-21,6	-2,2	-40,0	40,1	3,5
Kisitsisit najoqqutassat					
EBITDA	321,9	319,5	320,9	315,4	294,7
Immikkut inissitat ilanngunnagit anguat	-12,9	-25,8	-26,7	-33,4	-44,1
Aningaasalersuinermit iluanaarutit annertussusiat ingerlatsinermit tapiissutit pinnagit	-0,3%	-0,5%	-0,5%	-1,1%	0,2%
Akiliinnaassuseqarneq	65,1	63,8	61,9	60,2	58,7
Nukissiorfiit ilanngaaseereerluni Landskarsip tigorianaanaataanut sunniutai	198,0	215,8	185,5	146,1	59,9
Kisitsisitigut naatsorsueqqissaarnerit					
Innaallagiat atuisunut nalinginnaasunut tunisat (GWh)	303	293	293	296	285
Innaallagiat aalisakkanik suliffissuarnut tunisat (GWh)	36	39	39	35	33
Imeq atuisunut nalinginnaasunut tunisat (mio. m ³)	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5
Imeq aalisakkanik suliffissuarnut tunisat (mio. m ³)	2	1,9	1,9	1,7	1,8
Kiak kiasaanermit tunisat (GWh)	210	203	203	210	205
Sulisut ukiumut sulisutut naatsorsorlugit amerlassusiat	374	375	372	373	366

AQUTSISUT OQAASEQAATAAT

Ulloq manna Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat 2017-imut tunngasut saqqummiuppavut.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq tunngavigalugu saqqummiunneqarput.

Naatsorsuusioriaaseq atorneqartoq naleqquttutut isigaarput, taamaalilluni ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisaanik nalilinnik aamma akiitsuinik, aningaasaqarnerata inissisimaneranik, naatsorsuutitigut angusaanik aamma aningasat kaaviiarnerisa nalunaarsorneranik eqqortumik takutitsivoq.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Inatsisartunit akuerisassanngorlugit inassutigineqarput.

Nuuk, ulloq 6. aprili 2018

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermet Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Jørn Skov Nielsen
Naalakkersuisoqarfimmi Pisortaaneq

Michael Pedersen
Nukissiorfinni Pisortaaneq

FOTO: INUKMEDIA, Peter Jensen

KUKKUNERSIUISUP ARLAANNUT ATTUUMASSUTEQANNGITSUP OQAASEQAATAA

Inatsisartunut

Ukiumoortumik naatsorsuutininut oqaaseqaat

Nukissiorfiit ukiumi naatsorsuuseriorfiusumi piffissami 1. januaarimit – 31. decembarimut 2017 naatsorsuutai kukkunersiorpavut, tamatumunnga ilanngullugit aqutsisut oqaaseqaataat, aqutsisut nalunaarusiaat, naatsorsuuseriornermi periuseq atorpeqartuq, naatsorsuutitigut angusat inernerit, oqimaatigiissitsineq, aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat aamma nassuiaatit. Ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu, Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat tunngavigalugu suliarineqarput.

Ukiumoortumik naatsorsuutininut tunngatillugu aqutsisut akisussaaffiat

Aqutsisut akisussaaffigaat ukiumoortumik naatsorsuutit suliarineqarnerat, taakku Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu nalunaarutaat tunngavigalugu eqqortumik takussutissiisapput. Aqutsisut akisussaaffigaat suliffeqarfimmi namminermi misissuisarnerit, tamakku ukiumoortumik naatsorsuutininut aamma aqutsisut nalunaarusiaannik pingaarutilinnik kukkusumik paasissutissiingitsumik saqqummiussinissamut pisariaqartuusutut aqutsisunit isigineqarpata, kukkusumik paasissutissiineq peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit. Taamatuttaaq aqutsisut akisussaaffigaat naatsorsuuseriornermi periutsinik toqqaaneq tulluurtumillu atuineq kiisalu naatsorsuutininut tunngasunik naliliineq, tamakku tassaassallutik pissutsinut naleqquttut.

Kukkunersiuusup akisussaaffia

Uagut akisussaaffipput tassaavoq ukiumoortumik naatsorsuutininut kukkunersiuusimanerput tunngavigalugu inerniliinissaq. Kukkunersiuineq ingerlapparput kukkunersiuinermi periutsit nunani tamalaani atorpeqartut nalinginnaasut aamma Kalaallit Nunaanni kukkunersiuinermit inatsit malillugu piumasaqaatit allat tunngavigalugit. Taakku malillugit piumasarineqarpoq ileqqorissaarnissamik piumasarineqartut malissagivut aammattaq kukkunersiuinerput pilersarusiorlugu ingerlatissagipput, tamatumuuna anguniarlugu ukiumoortumik naatsorsuutit paasissutissiinermik pingaarutilinnik kukkusunik imaqannginnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Kukkunersiuinermit ilaapput kukkunersiuinermit iliuusit ingerlanneqarnerat taamaaliornikkut ukiumoortumik naatsorsuutininut kisitsinik aamma paasissutissiinermik kukkunersiuinermit uppersaaneq anguniarlugu. Kuk-

kunersiuinermit iliuuserisat atorpeqartut kukkunersiuusup naliliineranik tunngaveqarput, tamatumaniissaaq nalilersorlugu ukiumoortumik naatsorsuutininut kukkusumik ilisimatitsisoqarsinnaaneranut nalorninartoqarsinnaanera, kukkusumik paasissutissiineq peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit. Nalorninartoqarsinnaaneranik nalilersuinermit kukkunersiuusup isiginiartarpei suliffeqarfimmi namminermi misissuisarnerit, tassa suliffeqarfiup ukiumoortumik naatsorsuutininut eqqortumik takussutissiisunik suliaqarnissaanut attuumassuteqartut. Tamatumani anguniarneqarpoq kukkunersiuinermit iliuuserisat pissutsinut naleqquttut, kisianni imaanngitsaq suliffeqarfimmi namminermi misissuisarnerit qanoq pitsaaticinerannik inerniliinissaq anguniarlugu. Kukkunersiuinermit taamatuttaaq ilaapput aqutsisut naatsorsuutininut missiliuussinerat naammaginarsorpoq aammattaq ukiumoortumik naatsorsuutininut saqqummiussineq ataatsimoortumik nalilissallugit.

Isumarput naapertorlugu kukkunersiuinermit uppersaaneq naammattoq anguarput inerniliinissatsinnullu tunngavissatut atorsinnaasutut isigalugu.

Kukkunersiuineq nangaanartoqartitsinissamut pissutissaqartitsisimangilaq.

Inerniliineq

Uagut isumarput tunngavigalugu ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisaanik nalilinnik, akiitsuinik aamma aningaasaqarnikkut inissisimanera 31. decembari 2017 kiligalugu aammattaq 1. januaarimit – 31. decembarimut 2017 ukiumoortumik naatsorsuutininut suliffeqarfiup ingerlat-sineri aamma aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat tunngavigalugu suliarineqartut eqqortumik takutitsisutut isigaavut.

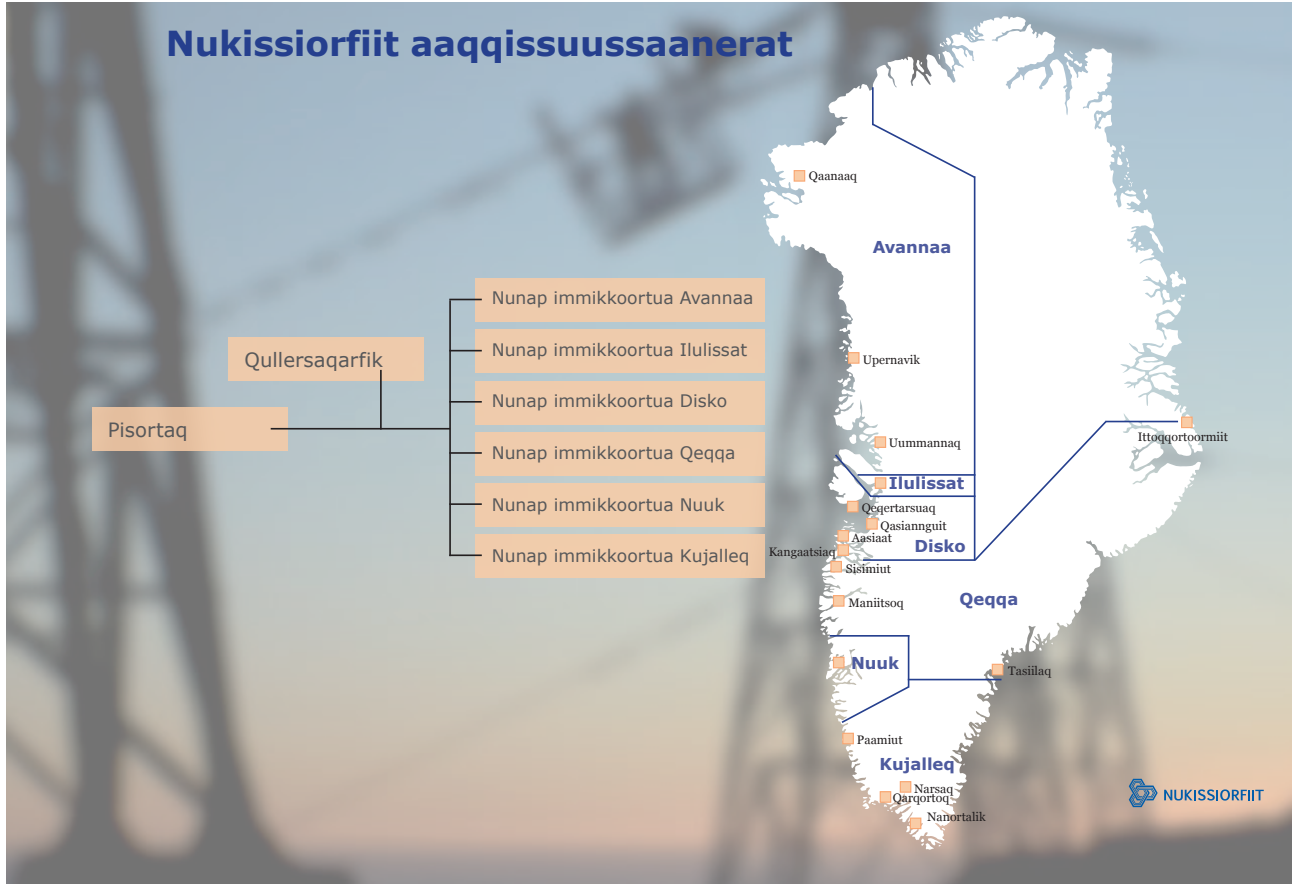
Nuuk, ulloq 6. aprili 2018

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
statsautoriseret revisor/
kukkunersiuusup naalagaaffimmit akuerisaasoq

SULIFFEQARFIUP AAQISSUUSSAANERAT

NUKISSIORFIIT PILLUGIT

Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassanermik nioqquteqarpoq.

Nukissiorfiit 21.000-it missaanniittunik sullittagaqarpoq illoqarfinni 17-ini aamma nunaqarfinni 53-ini agguarsimasunik.

Nukissiorfiit innaallagissamik aamma kiassarnermik nioqquteqarnera nukissiamit ataavartumit tungaveqarneruvoq, nukissiap ilaa ataavartumik tungaveqartoq 2017-imi 72,4 procentiuvoq.

Nukissiorfiit nioqqutissiornerat sumiiffinni tamaniippoq, ataqatigiittumik illoqarfiit akornanni ingerlatitseqqiffinnik aqquteqarnani.

Nukissiorfiit ukiumut piffissaq suliffiusoq naatsorsorlugu 374-inik sulisoqarput.

Nukissiorfiit suliffeqarfivoq namminersortitaq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq.

Nukissiorfiit akigititai aamma pilersuinermit piumasaqaatai Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarput.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuineramik immikkoortumut pilersaarut

Naalakkersuisut novembari 2017-imi *Nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuineramik immikkoortumut pilersaarut* akuersissutigaa. Immikkoortumut pilersaarummi nukissiornermi aamma imeqarnermut sammisani iliuusissat aamma aningaasaliissutissat 2030-ip tungaanut sinaakku-serneqarput.

Immikkoortumut pilersaarummi anguniakkat pingaarnerit tassaapput:

1. Innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut appasinnerit
2. Nukissiorneq mingutsitsinngitsumik tunngavilik sumi tamani tamanna periarfissaatillugu
3. Nukissiornermi atortorisanik nutaanngorsaaneq

Immikkoortumut pilersaarummi anguniagassat 35-it ilaapput tassani pineqarlutik anguniakkat pingaarnerit qanoq anguneqarnissaat. Aallartitassat amerlanerit 2018-imi aallartinneqariissapput.

Nukissiorfinnit immikkoortunut pilersaarutip atuutsinneqalernissaa tullerriiarnermi annertuumik pingartinneqarpoq. Akigitinneqartunik aaqjissuusseqqinneq atuutilersinneqareerpoq aamma 2018-imi ukiumoortumik naatsorsuutitut siunissamullu ukiumoortumik naatsor-

suutitut sunniuteqassapput. Nukissiorfiit najukkanut ataasiakkaanut tamanut pilersaarusiortoq pilersuineramik nutarterinissamut atatillugu aamma ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornermik annertunerusumik atuilernissamut tunngatillugu. Pilersaarusiortnermi tassani suliniutit ataasiakkaarlugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut qanoq sunniuteqarnissaat uuttuutitut pingaaruteqartut ilaatinneqarpoq.

Innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut assigiit

Naalakkersuisut akigititanut ilusilersuinissamut nutaamut siunnersuutaat immikkoortumut pilersaarummi qitiusutut ilaavoq. Akigititanut ilusilersuinermi ilaapput innaallagissamut aamma imermut nuna tamakkerlugi pisisartunut nalinginnaasunut akigitinneqartut assigiit. Tamatumunnga ilutigitillugu innaallagissap aamma erngup akii malunnaateqarluartumik appartinneqarput – inunnut ataasiakkaanut aamma inuussutissarsiutitut. Akinik aaqjissuusseqqinneq Aningaasaqarnermut Inatsimmut 2018-imut atuuttunngortinneqareerpoq aamma 1. januaari 2018 aallarnerfigalugu atuutsinneqalerluni.

Naalakkersuisut akinik assigiinnik aaqjissuusseqqinnermi kissaatigaat akit nammaqatigiinnermik aamma naapertuilluarnermik tunngaveqartut atuutilersinneqarnissaat, tak, naalakkersuisoqatigiinnermut isumaqatigiissut 2016-2018.

FOTO: TIKKI GEISLER

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Taamaalliluni siunertaq tassaavoq innutaasut akornanni inuuniarnermi atugassarititaasut assigiinnerulernissat aamma inuussutissarsiutinut atugassarititasut pitsaanerit.

Akigitinneqartut nutaat tabeli 1-imi takuneqarsinnaasut taakku 2017-imi akigitinneqartunut sanilliunneqarput. Kiassaanermit akigitinneqartut allannguuteqanngillat.

Aalisakkanut suliffissuarnut innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut sumiiffimmiit sumiiffimmut sulii nikerartuupput. Aalisakkanut suliffissuarnut akigitinneqartut najukkami innaallagissamut aamma imermut nioqqutissiornermut aningaasartuutit 41,5 procenterivaat. Taamaatorli akigitinneqartunit atuisartunit allanik akilertagaannit qaffasinnerusinnaanngillat, imaluunniit akigitinneqartut 41,5 procentiannit appasinnerusinnaanatik. Tamanna imatut paasineqassaaq 2018-imi aalisakkanut suliffissuit innaallagissamut kWh-mut ataatsimut 0,66 koruunit aamma 1,60 koruunit akornanni akiliisassasut, sumiinneq apeqqutaatillugu. Aalisakkanik suliffissuit imermut 7,89 koruunit aamma 19 koruunit akornanni kubikmeterimut akiluteqartarput.

Akinik aqqissuusseqqinnermi atuisartut tamarmik innaallagissamut aamma imermut aningaasartuutaat annikillineqarput – annertunerusumik minnerusumilluunniit. Illoqarfinni aamma nunaqarfinni siusinnerusukkut innaallagissamut imermullu akit qaffasinnerpaaffissaannik akiliisartunut sipaarutaasut amerlanerupput.

Naatsorsuutigineqarpoq akigitinneqartut nutaat Nukissioffiit kaaviiartitaannit ukiumut 150 mio. koruunit appartsissasut. Ingerlatsinermit atatillugu tamatumunnga taarsiunneqassapput:

- Sullissinermit isumaqatigiissut isumaqatigiissutigineqassaaq 72,7 mio. koruunit nalilik (taakku assigaat Namminersorlutik Oqartussat, kommunit aamma ingerlatsiviit oqartussaasunit pigineqartut akigitinneqartut appartinneqarnerisigut sipaarutaat)
- Erniat annikilliarortinneqarnerat 6 procentiiniit 3 procentinut, ukiumut 0,22 procentitimik apparneqarlutik
- Nukissioffinni suliffeqarfimmi namminermi pitsanngorsaaneq nioqquteqarnerup annertusineratigut taamatullu aningaasartuutinik ikilisaanikkut.

Aningaasanut tigoriaannarnut tunngatillugu Nukissioffinut taarsiutigineqassaaq Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut taarsigassasiat taarsersorneqarnerisa sivitsornerat.

Akinik assigiinnik aqqissuusseqqinnerup kingunerisaanik aamma 2018 aallarnerfigalugu ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit malillugu suliffeqarfinnut C-nut nuunnissamut atatillugu, taava Nukissioffiit sanaartugaa-tigisaasa nalingi nalilerneqartalissapput innaallagissamut imermullu akigitinneqartut appasinnerusut tunngavigalugit. Sanaartukkanut akigitinneqartut nutaat tunngavigalugit imminut akilersinnaasutut isigineqarsinnaanngitsunut tunngatillugu, taava Nukissioffiit sanaartukkat taakku nalingi appartissavai. Tamatuma ingerlaannartumik naliliiluni kingunerissavaa sanaartukkat nalinginik appartitsineq 1,2 mia. koruunit annertussuseqartoq. Nalinik appartitsinerup kingunerissavaa ingerlatsinermit tunngatillugu nalikilliliinerit 88 mio. koruunit missaanniittut. Paasissutis-sanut sukumiinerusunut tunngatillugu innersuussutigineqarpoq immikkoortoq Naatsorsuusiordiaaseq atorneqartoq.

Tabeli 1. Innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut 2017-imi aamma 2018-imi

	2017	2018
Innaallagiaq, pisisartut immikkoortut 1*	1,63 kr./kWh - 3,25 kr./kWh	1,60 kr./kWh
Imeq, pisisartut immikkoortut 1*	19,12 kr./m ³ - 33,40 kr./m ³	19 kr./m ³
Kiassaaneq	770 kr./MWh	770 kr./MWh
Innaallagissamik kiassaaneq qaminneqarsinnaasoq	710 kr./MWh	710 kr./MWh

**) Pisisartunut immikkoortoq 2-miittunut akigitinneqartut (aalisakkanik suliffissuit) tassaapput najukkani nioqqutissiornermut aningaasartuutit 41,5 procentii, kisianni taamaattorli qaffasinnerpaamik pisisartut immikkoortoq 1-imitut aamma appasinnerpaamik pisisartunut immikkoortoq 1-imiittunut akigitinneqartut 41,5 procentiattut.*

¹ Akit appasinnerpaaffiat arlaannaannit akilerneqanngilaq tassaasoq imermut 14,39 kr./m³. Ilulissani 2017-imi erngup akia appasinnerpaaq akilerneqarpoq akivittut aki 19,12 kr./m³.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

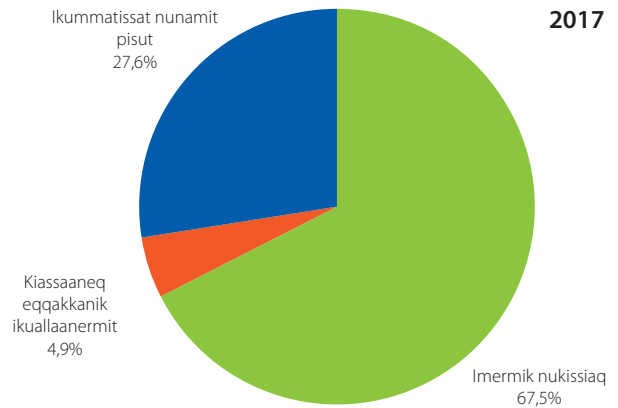
Ataavartumik tunngaveqarluni nukissiorneq aamma nunat tamalaat akornanni suleqateqarneq

Ukiok 2030-imi tamanut nukissiamik pilersuinerup sapinngisamik annertunersaa nukissiamik pissarsiffiusinnaasunik ataavartunik tunngaveqartunik tunngaveqassaaq. Soorlu takussutissiami 1-imi takuneqarsinnaasoq, Nukissiorfiit 2017-imi innaallagissamik aamma kiassaanermik nioqqutigisaata 72,4 procentia nukissiamit ataavartunit tunngaveqartunit pissarsiarineqarpoq². Tamanna 2015-imit sanilliusilluni 5,2 procentpointinit annertuseriarneruvoq, kisianni 2016-imit naleqqiussilluni annikitsumik appararneruvoq, taamani nukissiaq ataavartunit tunngaveqartoq Nukissiorfiit nioqquteqarnerata 76,1 procenterivaa. Qaffasissutsip 2017-imi 2016-imit naleqqiussilluni appasinneruneranut pissutaanerpaavoq Sisimiuni tatsip imermik nukissiornermut isumalluutaasup naammaginnartumik imeqarsimannginnera, kiisalu annikinnerusumik ukiup pineqartup ingerlanerani Qorlortorsuarmi imermik nukissiorfimmi nioqqutissiornermut allanngortitsineq toqqarneqartoq.

Nukissiorfiit ukiut arlallit ingerlanerini ataavartumik tunngaveqarluni nukissiornermik atuiueq qitiutissimavaa. Taamaattorli ukiuni kingulliunerusuni iliuuseqarneq tamanna annertusivaa qitiutinneqartullu amerlipput. Siusinnerusukkut imermik nukissiornerup atorneqarnerulernissaa ingammik pineqarsimasooq, maannakkut nukissiamik pissarsiffiusinnaasut allat soorlu seqinermit aamma anorimit nukissiorneq annertunerusumik siunissami pilersuinissamut piareersaanermut ilaatinneqarput. Nukissiorfiit 2018-imi suliaq annertoq ingerlateqqissavaat tassa paasinarlugu Kalaallit Nunaanni nunap ilaani pissutsit sumiittut tulluarnerunersut anorisaatinik, seqernup qinngornerinik katersivinnik (solceller), imermik nukissiorfinni mikisunguanik, varmepumpenik il.il. inissiivigissallugit. Misissuinerne illoqarfinnut qanittuni taamatullu illoqarfinni mikinerne aamma najugaqarfinni allani ilimanaateqarsinnaasut ilanngunneqassapput.

Nukissiorfiit nunanit allaniit ataavartumik nukissiamik pissarsiffiusinnaasunut tunngatillugu isumassarsiassanik pissarsiorpoq. Assersuutigalugu Nukissiorfiit uani peqataavoq *Arctic Remote Energy Networks Academy (ARENA)*, tassaasoq oqalliffiusartoq tassani ilaasortaallutik Canada, Alaska aamma Island. ARENA-mit misilittakkat aamma nunani allani tikeraarnerit takutippaa Kalaallit Nunaat assut aallusisoq ataavartumik nukissiamik pissarsiffiusinnaasunik atuiernermit tunngatillugu – ingammik imermik nukissiorneq, kisianni aammattaq kiassaanermik nioqqutissiornermi.

Takussutissiaq 1: Nukissiorfiit tamanut innaallagissamik imermillu tamanut pilersuinerata ilaa ataavartumik tunngaveqarluni nukissiornermit pisoq (nioqquteqarneq)

Nukissiorfiit aammattaq siunissami nunani issittumiittuni allani misilittakkat atorniarpai ataavartumik tunngaveqartumik nukissiamik nioqqutissiornerup annertusarneqarnissaanut tunngatillugu.

Nukissiorfiit aammattaq sammisami nunat avannarliit suleqatigiiffiani peqataavoq Savalimmiunilu nukissiornermut atortunik katiterilluni (hybridanlæg) misileraalluni suliniut malinnaaffigalugu.

Nukissiorfiit 2017-imi ukiakkut Kinamut inuussutissarsiutini ingerlatsisut angalaqatigiinneranni peqataavoq. Naalakkersuisuniit peqataapput Naalakkersuisut siulittaasuut Kim Kielsen, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niunerumut, Nukissiateqarnermut Naalakkersuisooq Hans Enoksen, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisooq Karl Kristian Kruse aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisooq Múte B. Egede. Nukissiorfiit suliffeqarfiit aamma ingerlatsiviit arlallit ataavartumik tunngaveqarluni nukissiornermik suliaqartut angalanermi pulaarpat, teknologiinullu seqinermut, anorimut aamma batteriitut tunngasunik misilittakkani atorneqarsinnaasunik pissarsiaqarlutik. Immikkut taasariaqarpoq Kina aallarniuteqarsimasooq anguniaqarluarluni suliaqarneq ataavartumik tunngaveqarluni nukissiamik nioqqutissiorneq sumiiffiit nalinginnaasumik pilersuiffiusut avataanni. Tamatumani pineqarput illoqarfii mikinerusut aamma anginerusut tamakku ilaat Kalaallit Nunaanni pissutsinut assersuunneqarsinnaallutik. Taamatuttaq seqernup qinngornerinik katersivinnik, anorisaatinik, batteriiniik il.il. nioqqutissianik

² Nalunaarsuinerne taamaallaat ilaapput imermik nukissiorfinnit nukissiaq aamma eqqakkanik ikuallaanermit kiassaaneq, tassa Kalaallit Nunaannit Naatsorsueqqissaartarfik maannakkut seqinermit aamma anorimit nukissiamit nioqquteqarnermik sulii nalunaarsuisanngimmat.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

FOTO: INUK MEDIA, Peter Jensen

ineriartortitsineq annertoq ingerlanneqarpoq, tamakku ataavartumik tunngaveqarluni nukissiornermut assigiingitsutigut ataatsimoortinneqarsinnaapput.

Igalikumi atortunik katiterilluni misiligutaasumik suliniut

Nukissiorfiit atortunik katiterilluni misiligutaasumik suliniut Igalikumi 27. juuli 2017 atoqqaarfissiorpaa. Atortut katitikkat tassaapput seqernup qinngornerinik katersiviit aamma anorisaatit mikisut, taakku generatori dieselimik ingerlasoq nalinginnaasoq ilanngullugu nunaqarfimmut sarfamik nioqutissiorput. Atortunut taamatuttaaq ilaavoq batteriitnut toqqorsivik sarfaliamik sinneruttumik toqquisinnaasoq aammattaaq inverteri, taassuma atortut assigiingitsut immikkoortuinik ataqatigiittumik ingerlanissaat aquppaa.

Suliniummis misilittakkat siullit takutippaa seqernup qinngornerinik katersivinnit nukissiamik nioqutissiornissamut periarfissat pitsaasuusut. Anorisaatinit ikkussorneqarsimasunit nioqutissiornissaq suli naammassiartuarneqarpoq. Aallartinneermit aamma misileraalluni ingerlatsinermis manna tikillugu misilittagarisat takutippat, ilima-naateqarluinnartoq ikummatissanik nunamit pisunit atuinerup annikillisinneqarsinnaanera. Atortumi misilittakkat nalilersuinerumut atorineqassapput taamatut aaqiinerup nunami maani allani atorineqarsinnaaneranut, tassa ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornerup annertusarneqarsinnaanut.

Igalikumi atortut naatsorsuutitigut isigalugu tassaapput misiligutaasumik suliniutit taakku suliarineqarput teknologip Kalaallit Nunaannut atatillugu misilittakkanik pissarsiaqarnissaq. Tamatuttaaq atortut maannakkut suliarineqarnermisut niuernermi iluanaarutissatut inngilaq. Taamaattumik suliniutip ilaa misiligutaasumik suliniutitut isigineqarsinnaasoq ingerlaannartumik nalikillilernerqarpoq, tamannalu 2017-imi ukiumoortumik naatsorsuutitut 8 mio. koruuninik pitsaanngitsumik sunniuteqarpoq. 2017-imut missingersuusionermi tamatumunnga tunngasoq suli paasinarsisimanngilaq, tamatumalu kingunerisaanik taakku 8 mio. koruunit Nukissiorfiit 2017-imut missingersusiaannut malunnaateqarluartumik allanngortitsipput.

FOTO: INUK MEDIA, Peter Jensen

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Anorimit nukissiaq pilersuinerup ilaatut

Anorimit nukissiaq siunissami Kalaallit Nunaanni ataavartumik tunngaveqartumik nukissiamik pilersuinerup pingaaruteqalersinnaavoq. Canadami aamma Alaskami assersuutit takutippaat teknologi issittup nunataani ajungitsumik ingerlasinnaasoq. Taamaattumik Nukissiorfiit 2017-imi anorisaatit atornerqarsinnaanerannut ilimanaateqarsinnaasut misissuiffigalugit aallartippaat.

Aallaqqaataani Sisimiut aamma Nanortalup eqqaani sumiiffiit qitiutinneqarput. Manna tikillugu misissuinerit takutippaat siunertaqarluassasoq Sisimiut eqqaani anorisaatinik misileraatinik nappaanissaq taakkuninngalu misilittakkanik katersuisoqarluni. Pilersaarutigineqarpoq anorisaatinik anginngitsunik nappaanissaq kingusinnerusukkut nunaqarfanni napparneqarsinnaasunik. Anorisaammik anginerusumik (600-800 kW misaaniittoq) Nanortalimmi nappaanissaq 2019-imi tunngaviumik pilersaarummut ilaavoq. Maannakkut anorlertarnera pillugu paasissutissat immikkuaaluttortai misissorneqassapput inaarutaasumik aalajangiinissaq sioqqullugu.

Anorimit nukissiaq pilersuineruput allaanerusunut tapertaasut atornerqarsinnaavoq. Tamanna tulluarsinnaavoq sumiiffinni imermik nukissiorfeqarnissamut ilimanaateqanngitsuni imaluunniit imermik nukissiorfinnit pilersuinerup pilersitsinissaq akisuallaarpas.

Nukissiorfiit 2018-imi najukkani arlalinni anorimik uuttuinerit aallartinniarpai, tamatumunnga ilaapput Aasiaat, Qasigianguit, Nuuk aamma Uummannaq.

Imermik nukissiorneq annertusiartuinnartumik atorluarneqarpoq

Nukissiorfiit maani nunami imermik nukissiorfeqarnissamut ilimanaatillit pillugit tunngaviumik paasissutissat ingerlaavartumik pitsanngorsartarpari. Tamatumunnga 2017 ilaatigut ilaapput Aasiaat, Qasigianguit, Maniitsoq, Paamiut aamma Nanortalik. Ataatsimoortitsilluni annertunerusumik misissuinerit ingerlanneqarput Kangerlussuup, Sisimiut aamma Nuup akornanni ilimanaateqarsinnaasut annertuut. Sumiiffiit pineqartut tassaapput Alcoamut atatillugu misissorneqarsimasut. Misissuinerit ingerlanneqarsimasut takutippaat ilimanaateqartut annertuut pigineqartut, tamanna inuiaqatigiit aningaasaqarneranni immi- nut akilersinnaasaat annertuumik atuisussanik pilersitsisoqartillugu soorlu aatsitassarsiornermi suliffissuit, data-centerit il.il. Taamatuttaaq teknikikkut periarfissaqarpoq ingerlatitseqqinnissamut pilersitsinissamut tamatumalu kingunerisaanik illoqarfinnut tamakku eqqaanniittunut imermik nukissiamik pilersuisinnaaneq, suliniut taamaattoq pisariaqalissappat.

Qorlortorsuarmi imermik nukissiorfiup allineqarnissaanut misissueqqinnerit 2017-imi ingerlateqqinneqarput. Suliniummik ilaapput sapusiornissaq aamma sulluliornissaq tamatumani siunertarineqarluni imermik nukissiorfimmu- erngup pilersuisut malunnaateqarluartumik annertusinis- saa.

Paakitsumi imermik nukissiorfimmu- atatillugu Ilulissani pilersuisumut misissueqqinnerit ingerlanneqarput maannakkut erngup innaallagissamik nioqqutissiornermut atornerqartumut tunngatillugu. Ilimanarlunnartoqarpoq ukiumut 20 GWh-p aamma 30 GWh-p akornanni annertu- nerusumik nioqqutissiorqarsinnaanera. Ilimanaateqar- toq tamanna Nukissiorfiit 2018 aallarnefigalugu aamma siunissamut atorluarniarpa- ilaatigut Ilulissani tamanut kiassaanermik pilersuinerup annertusititsinikkut.

Taamatuttaaq pimoorullugu anguniarneqarpoq Tasiilami imermik nukissiorfimmu- pilersuinerup annertusarneqar- nissaa. Aallarniutigalugu tamanna ingerlanneqassaaq maannakkut imermik nukissiorfiup nutarneratigut ta- maalluni atorlutim nukissiornerup sunniuteqarnerulerner- anguneqassalluni. Siunissami qanittumi naatsorsuutigi- neqarpoq erngup pilersuisuusup annertusineqarnissaa siunertaralugu suliniummik aallartitsisoqarnissaa, tassa nunaminertamit imermik pissarsiffiusartumit kuuffiusunit pitsanngorsaarnerit pilersinneqarlutik, taamatuttaaq tatsip eqqaani sapusiamik mikisumik pilersitsisoqassaaq. Maan- nakkorpi- avatangiisit pillugit oqartussaasunit akuersis- suteqartoqarnissaa (pinngortitamut sunniutaasinnaasunik misissuineq) utaqqineqarpoq. Piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu imermik nukissiorfimmu- suli pilersui- nissaq periarfissaalersinnaavoq atorlutim tapertaasinnaa- sumik pilersitsisoqarneratigut.

Kiassaanermik pilersuinerup nutarterneqarnera aamma pitsanngorsarneqarnera

Nukissiorfinnit kiassaanermik tamanut pilersuinerup ilaapput ilaatigut innaallagissamik kiassaaneq ilaatigullu qangatut ungasianit kiassaanermik pilersuineq. Iloqarfanni tallimani kiassaanermu- aqutit imminnut attavilerneqar- simapput taamaattoq tamanna Asianni taamaannngilaq. Tamaani eqqakkanik ikuallaavik illunuk oqartussaasunik pigineqartunik pilersuisuuvooq soorlu GUX-imik. Nukissi- orfiit aamma kommunip pilersuinerup aqputaannik ka- tigtusitsinerup kingunerissavaa eqqakkanit kiassaanermik nioqqutissiornerup annertunerpaamik atorluarneqarnera. Eqqakkanik ikuallaanermi- kiaap saniatigut kiak Nukissi- orfinnit nioqqutigineqartoq, uunnaavissuarnit innaalla- giartortunit, generatorit dieselitortunit kiaap sinneranit aamma kiassaateqarfinnit uuliatortunit qangatut pilersui- sunit ingerlanneqarpoq. Kissarsuutit uuliatortut atorlugit kiassaaneq inunnit namminernit suli annertuumik atugaa-

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

voq – aammattaq sumiiffinni tamanut kiassaanermik pilersuiffiusuni.

Pilersuinermit ingerlatat allat assigalugit Nukissiorfiit ingerlaavartumik ungasianit kiassaanermik pilersuinermit nutarterisarput aamma pitsanngorsaasarlutik. Tamakkununga ilaatigut ilaapput:

- Kiaap sinneruttup pitsaanerumik atorluarneqarnissaa qitiutinneqarpoq, tamanna tamatigut pisariaqarpoq.
- Eqqakkanik ikullaanermi kiassaaneq, tassannga 2018-imi annertuumik misissueqqissaarnermik suliaqarneq aallartinneqassaaq eqqakkanik ikullaavinnik annertunerpaamik atorluarnermut aamma aqqissuussinermit tunngatillugu.
- Kiassaateqarfissuit aamma kiassaateqarfiit mikinerit qanoq issusiannik nalilersuineq aamma ingerlatsivinit allaniit taakkua tunniunneqarsinnaanerannik.
- Iliuuseqartoqarpoq inuit amerlanerit kiassaanermut uuttuutininik ikkussuisinnaanerit aamma immikkutaarlutik atuisinnaanerannik periarfissinnissamik pilersitsinissaq.

Kiammik sinneruttumik najugaqarfinni mikinerusuni atuisinnaaneq periarfissatut allatut ilaatinneqarpoq, taamaaliornikkut nukissiamik ataavartumik tunngaveqartumik atuinerup procentinngorlugu annertusineqarnissaanik anguniagaq tapersorsorniarlugu. Kiaammik sinneruttumik atuineq seqerngup qinngornerinik katersuisartunit, inoqutigiinni anorisaatinit mikisunit, varmepumpinit il.il. nukissiamut akuleriisitsilluni atuisoqarsinnaavoq. Suliniutit inuiaqatigiinni aningaasaqarniarnikkut isiginiarlugit nalilersorneqassapput. Taamaattorli aningaasaliissuteqarfissaq

annertunerpaaq tassaavoq ungasianit kiassaanermut aqquatinik pilersitsinissaq.

Misiligutaasumik suliniut Nuummi biilnut innaallagiartortunut immiisarfik

Biilnik innaallagiartortut innaallagissamik, imermik nukissiorfinit nioqquutissiarineqartumik illoqarfinni imermik nukissiorfeqartuni, ingerlasinnaapput. Taamaakkaluortoq ajornakusoorsinnaavoq biilit innaallagiartortut immer-sornissaat, tassa amerlasuunut illoqarfinni inissiaruarni quleriinni oqartussaasut pigisaanni najugaqartunut. Tamanna tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat aamma Nukissiorfiit 2016-imi Nuummi biilit innaallagiartortut immerneqartarnissaannut misiligutaasumik suliniut aallartippaat.

Misiligutaasumik suliniut marloqjusaavoq. Siullermik inissiarisuit quleriit pingasut eqqaannit immiisarfiit pilersinneqarput taakkuninnga inuit atuinissamut ilanngunniarlutik nalunaarsinnaallutik. Appaatut illoqarfimmi immiigasuar-tarfik tamanit tikinneqarsinnaasoq napparneqarpoq. Misiligutaasumik suliniut 2017 tamakkerlugu ingerlatinneqarpoq. Suliniut annertuumik soqutigineqarpoq immiisarfinillu aqqaneq marluusunit aqqanillit atorneqarput.

Suliniut 2018-imi nalilersorneqassaaq. Tamatuma kingor-natigut isummerfigineqassaaq biilnut innaallagiartortunut immiisarfinnik ataavartumik aqqissuussinermit pilersitsi-soqassanersoq, illoqarfinnut imermik nukissiorfeqarfiusu-nut tamanut atuuttussamik.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Erngup pitsaassusiata pitsanngortinneqarnissaa suli qitiutinneqarpoq

Nukissiorfiit ukiuni kingullerni annertuumik qitiuttipaat erngup pitsaassusiata pitsanngortinneqarnissaa, ingamik nunaqarfinni. Imeqarfinnik nutaanik pilersitsisoqarpoq aamma sumiiffinni arlaqartuni erngup aqputai taarsorsorneqarput. Tamatuma ilaatigut kinguneraa ullut unnuallu imermik qalaasseqqaarnissamik peqqussutaasartunik taaneqartartut amerlassusiat ukiut pingasut ingerlanerini affaannangungajassimanerani. Tassa imaappoq sumiiffiit ikinnerulersimapput erngup atunnginnerani qalaasseqqaarluni atuiffiusussat. Nukissiorfiit aammattaaq ukiuni aggersuni nunaqarfinni imeqarfinnut nutaanut il.il. aningaasaliissuteqartassaaq.

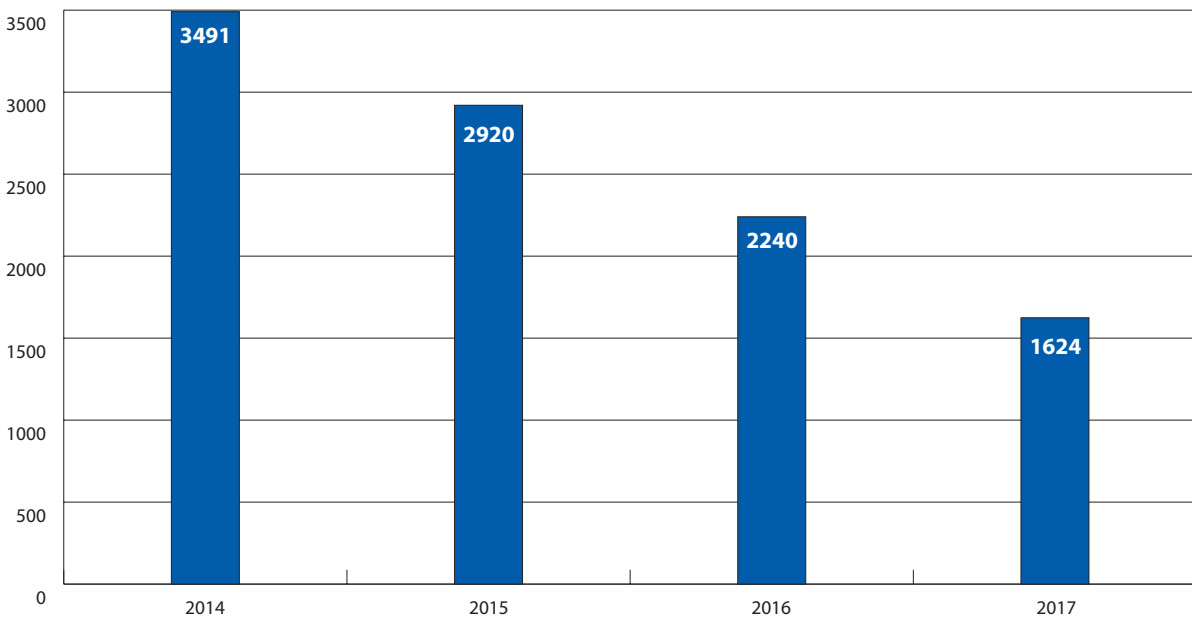
Nukissiorfiit erngup imerneqartussap isumannaatsunerata uppersaasarsorneqarnissaanik (DDS) atuutisilernissaaq ingerlappaa. DDS tassaavoq imermik imerneqartussamik passussinermi periutsit arlallit, tassuuna pilersuinerup annertuumik isumannaatsuunissaa aamma erngup pitsaasuunissaa qulakkeerneqarpoq. DDS-imik atuutisitsinermi imeqarfiit initaasa ilusilersorneqarnerisa allanngortinnissaat piumasaqaataavoq, soorlu assersuutugalugu atisat taarsernissaanut, imermik misissuinermut, allaffissornermut il.il. init immikkoortinneqarnissaat,

kisianni aammattaaq sulisut tamarmik imermik pilersuinermik suliaqartut ilinniartinneqassapput. Nukissiorfiit anguniarpaat DDS-ip illoqarfinni tamani 2019-ip naanerani atuutilersinneqarsimanissaat, kiisalu nunaqarfinni tamani 2025-ip naanerani.

Aningaasaliissuteqarnerit 2017-imi ingerlanneqartut

Nukissiorfiit 2017-imi aningaasaliissutigisaasa qaffasissusiat 144 mio. koruunit missaannut anngulluni qaffasissuseqalerpoq. Tamatuma assigaa 2016-imut naleqqiussilluni 16 mio. koruunit missaannik annertuseriarneq. Nunaqarfinnut 28 mio. koruunit missaanniittut aningaasaliissutigineqarput taakku 20 procentit missaat assigat, procentinngortitsilluni agguataarineq ukiuni pingasuni kingullerni aallaakkaasimasoq. Nunaqarfinni taarsersuinerit tassaapput generatorit dieselitortut taakkununga ilanngullugit aqutsinermi atortut, imermik pilersuinermut atortut aammattaaq innaallagissap aqputaanik nalinginnaasunik taarsersuinerit. 2018-imut tunngatillugu nunaqarfinni akiliutissatut pilersaarutit pigineqarpoq 45 mio. koruunit missaanniittut, taakkununga 30 mio. koruunit missaat imermik pilersuinermut atortunut atugassaapput.

Takussutissiaq 2. Ulloq unnuarlu imermik qalaasseqqaarnissamik peqqussuteqartarnerit amerlassusiat ukiut tamaasa, 2014-2017

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaat 2018-imit – 2022-mut

Nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuineramik immikkoortumut pilersaarummi Nukissiorfiit suliassaat pingaarnertut sinaakkuserpaat. Tamatuma saniatigut Nukissiorfiit suliffeqarfimmi namminermit siunissamut iliuusissatut pilersaarummik 2017-imi suliaqarput, tamannalu tunngavigalugu suliffeqarfimmi ilassutitut siunissamut iliuusissatut pilersaarutini anguniagassat arlallit suliarivaat.

Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaanni 2018-imit 2022-mut anguniagassat tassani ilaapput pingaarnertut sammisani sisamani iliuuserisaqarfissat:

1. Niuernermik ineriartortitsineq: Kaaviiartitat anner-tusineqassapput, nioqutissiornermut aningaasartuutit ikilisinneqassapput il.il.,
2. Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiorneq: Nukissiamik pissarsiffusartut ataavartumik tunngaveqartut nukissiamik nioqutissiorneq ukiut tamaasa annertusarneqassaaq immikkoortumut pilersaarummi suni tamani, tamanna periarfissaatillugu, mingutsitsinngitsumik nukissiorneq 2030-mi anguniagaa tikikkiartortillugu.
3. Pisiniartarneq aamma quersuaqarneq: Aallartitasat aallartinneqassapput pisiniartarnermik aamma quersuaqarnermi minnerpaamik piffissami tassani pineqartumi ukiumut ukiut tamaasa 4 procentimik sipaaruteqartarnissap anguneqarnissaanik qulakkeerrinnittut.
4. Digitaliseriineq: IT-mut tunngasut piffissami pineqartumi ineriartortinneqassapput aamma allanngortinneqassallutik ataatsimoortumik IT-p ineriartorneranut naleqqiussilluni. Tamatumunnga ilaapput IT-mi atortunik ineriartortitseqqinneq aamma taakkuninnga atuinermik ilinniartitsinerit. IT-mik ineriartortitsinerup qulakkiissavaa Sinerissami nioqutissiornermut atortunik malunnaateqarluartumik pitsanngorsaanerit aamma automatiskiusumik ingerlatitsilernerit.

Nuugaatsiami aamma Illorsuarni tassaaq

Nukissiorfiit nunaqarfinnik Nuugaatsiamik aamma Illorsuarnik pilersuinerat uninngatinneqarallarpog, ulloq 17. juuni 2017 sumiiffiup tassaarnermik qaqqap sisoornerata kingunerisaanik eqqorneqarnerata kingornatigut. Paasineqarmat sulii qaqqap sisoorsinnaanera navianartuusog Nuugaatsiarmiut aamma Illorsuarmiut sulii nunaqarfimminnut uteqqinnissaminnut periarfissaqanngillat.

Inunnut alianartumik kingunerisaata saniatigut tassarnerup kingunerisaanik Nuugaatsiami atortut annertuumik aseruatiterput. Nukissiorfiit innaallagissiorfiat aamma

imeqarfiat ima ilisimapput atorneqaqqissinnaanatik. Taamatuttaaq ipput Nukissiorfiit tankeqarfiat, pilersuinermut aqquataat, kabelinut sikaavii, imertartarfii il.il. Pilersuineramik pilersitseqqinnissamut piumasaqaataavoq atortut maannakkut pigineqartut tamavimmik taarsersorneqarnissaat, taamatuttaaq illut tamarmik el-installatørimit, VVS- installatørimit il.il. misissorneqassapput. Ajutooqqinnissamut nalorninartut annikillisarfiarlugit innaallagissiorfik nutaat nunaqarfimmi tiffasinnerusumut qaffasinnerusumi inissineqartariarpoq. Tamatumunnga tunngatillugu suliniummi tunngavissat maannakkorpiat immikkuaalluttui ilanngullugit sulii suliarineqanngillat, tassa nunaqarfik tikeqqusaanngimmat. Taamaattumik pigisat nalillit Nukissiorfiit Nuugaatsiami pigisimasaasa nalingat appartinneqarpoq 4,3 mio. koruuninik annaasaqaataasumik.

Nukissiorfiit Illorsuarni atortui matuneqarput tassa atortut ingerlatinnissaat aamma aserfallatsaalinnissaat periarfissaqanngimmat. Manna tikillugu sulii nalunarmat Illorsuit qanoq siunissaqarnerisut aamma Nukissiorfiit atortuisa annertunersaat siunissami atorneqarsinnaammata, taava Illorsuarni atortut nalingat appartinneqanngillat.

Qeqertat sumiiffik nutaatut pilersuiffinngorpoq

Naalakkersuisut 2017-imi aalajangerput Nukissiorfiit sumiiffinni pilersuinerat annertusineqassasoq Qaanaap eqqaani Qeqertat ilanngunneqarluatik. 2018-imit Aningaasanut Inatsimmi 18,4 mio. koruunit aningaasaliissutigineqarput sanaartornermut taarsigassarsiatut Qeqertani innaallagissamik aamma imermik pilersuineramik pilersitsinissamut. Tamatumunnga ilutigitillugu Nukissiorfinnut tapiissutitut aningaasaliissutit 1,8 mio. koruuninik 2020-miit ukiumut ukiut tamaasa qaffanneqarput sumiiffimmik pilersuinermit ingerlatsinerimut amigartoorutinut matusissutissatut.

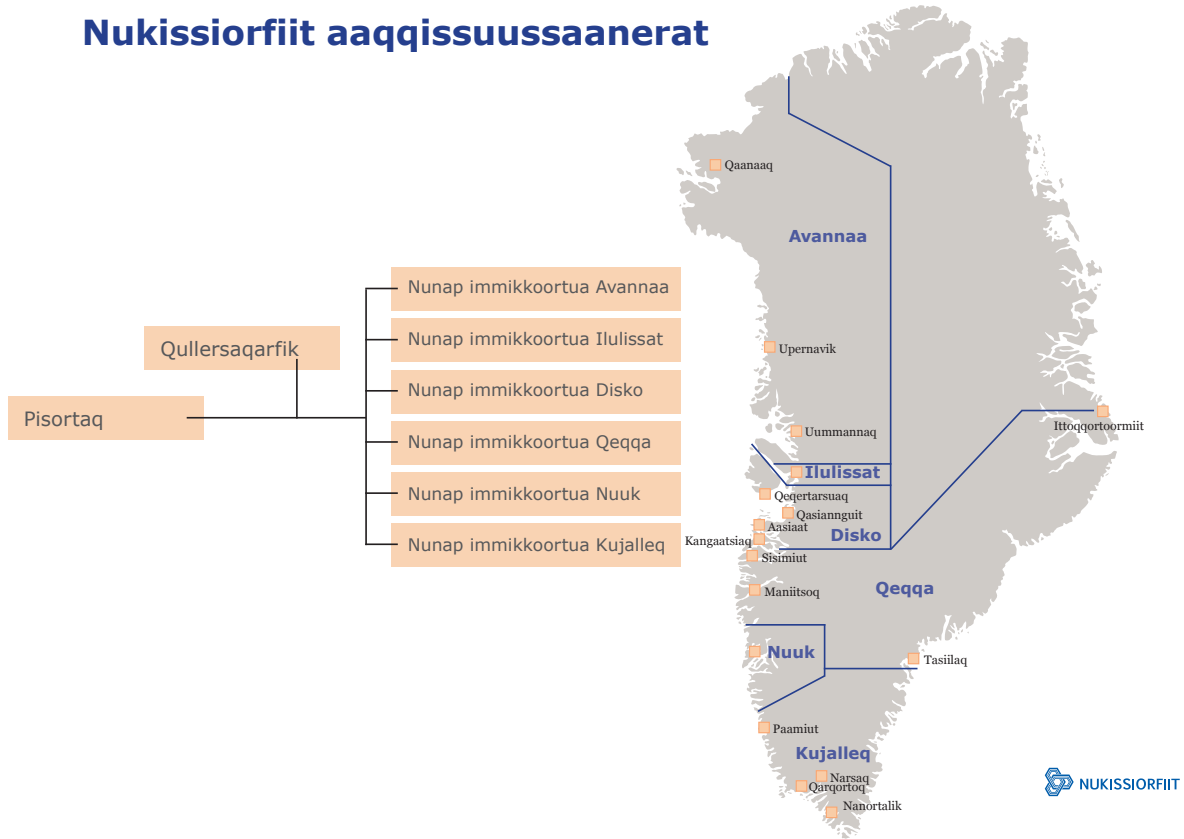
Nukissiorfinnit soqutigisallit allat suleqatigineqarput soorlu Avannaata Kommunia, KNI, Polaroil aamma Tele-Post allallu pilersuiffissap pilersinneqarnissaanut. Naatsorsuutigineqarpoq innaallagissiorfik nutaaq 2019-imi atulersinneqassasoq kiisalu imeqarfik 2020-mi.

Nunap immikkoortuit tallimanit arfinilinnut

Nukissiorfiit 2017-imi nunap immikkoortuanik nutaamik pilersitsivoq taamaalluni maannakkut Nukissiorfiit arfinilinnik nunami immikkoortunut agguarneqarluni. Nunap immikkoortua nutaaq tassaavoq, Nunap Immikkoortua Ilulissat tassunga ilaapput Ilulissat nunaqarfii ilanngullugit. Tamatumunnga ilutigitillugu Nunap Immikkoortua Disko allanngortinneqarpoq tassunga taamaallaat ilaallutik Aasiaat, Qasigiannugit, Qeqertarsuaq aamma Kangaatsiaq nunaqarfii ilanngullugit.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nukissiorfiit aaqqissuusaanerat

Allanngortitsinermut tunngaviuvoq Ilulissani annertuumik ingerlatsisoqarnera. Tamatumani pineqarput illoqarfiup ineriartornera aamma takornariaqarnermik ingerlatsineq, kisianni aammattaq Nukissiorfiit namminneq iliuusaat Paakitsumi imermik nukissiorfiup atorluarneqarnerata annertusarnissaanut tunngatillugu. Ullumikkut imermik nukissiorfimmii nioqutissiorsinnaaneq sinneqarpoq tamanna iluatsillugu uulia atorlugu kiassaaneq taarserneqarsinnaavoq, imermik nukissiorfimmii kiammik nioqutis-siarineqartumit. Tamatumani piumasaqaataavoq innuttaasut amerlanerusut ungasianit kiassaanermik imaluunniit innaallagissamik qaminneqarsinnaasumik kiassaanermik ikkussuinissat kissarsuummut uuliatortumik atuinermt taarsiullugu. Tamanna ingerlanneqassaaq nukissiamik pilersuinermt inatsit atuuttoq tunngavigalugu.

Nunap immikkoortuinut aaqqissuussineq maannakkut imatut isikkoqarpoq:

- **Nunap Immikkoortua Avannaa**
Ilaapput Uummannaq, Upernavik aamma Qaanaaq nunaqarfiit ilanngullugit
- **Nunap Immikkoortua Ilulissat** (1. oktober 2017 aallarnerfigalu)

Ilaapput Ilulissat nunaqarfiit ilanngullugit

- **Nunap Immikkoortua Disko** (1. oktober 2017 aallarnerfigalu)
Ilaapput Aasiaat, Kangaatsiaq, Qasianguit aamma Qeqertarsuaq nunaqarfiit ilanngullugit
- **Nunap Immikkoortua Qeqqa**
Ilaapput Sisimiut, Maniitsoq, Tasilaq aamma Ittoqqortoormiit nunaqarfiit ilanngullugit
- **Nunap Immikkoortua Nuuk**
Ilaapput Nuuk nunaqarfiit ilanngullugit
- **Nunap Immikkoortua Kujalleq**
Ilaapput Qaqortoq, Narsaq, Nanortalik aamma Paamiut nunaqarfiit ilanngullugit

Pilersuinermt qulakkeerinnineq

Pilersuinermt qulakkeerinnineq 2017-imi akuerineqarsinnaasumik aamma pitsaasumik qaffasissuseqarpoq. Unittoonerit malunnaateqarnerpaat Avannaani juni pingortitap ajunaarnersuaqartitsineranit tunngaveqarput. Unittoonerit allat iluarsineqarsinnaasimapput piffissap naammaginartup ingerlanerata iluani.

Pilersuinermt qulakkeerinnineq 2018-imi suli qitiutinneqassaaq. Anguniagaqarluartumik sulissutigineqarput

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nukissiorfiit upalungaarsimaneremut pilersaarutaasa nutarterneqartarnissaat pilersuineri ingerlanneqartuni tamani. Tamakku 2018-ip ingerlanerani misilinneqassaput tamatumunnga ilanngullugit ingerlaavartumik taakku naleqqussarneqassappat sungiusarnerni il.il. misilittakkat pissarsiarineqartut tunngavigalugit.

IT aamma digitaliseriineq

Nukissiorfiit 2017-imi IT-mut tunngasuni suliat pitsanngorsarpaat taamaaliornikkut Sinerissami ingerlatsiner-mi aqqissuussinerup aamma IT-mi tapersersuinerup aqqissuussinerup imminnut ataqatigiinnerulerat anguneqassamat. Tassani immikkoortoq pingaaruteqar-toq tassaavoq qarasaasiat aamma qarasaasiat aqquataasa aqqissuuneqarnerannut programmip naammassillu-gu atuuttunngortinneqarnera, tassani pingaarnertut qulakkeerneqarpoq illoqarfinni aamma nunaqarfinni atortunut tamanut qarasaasiatigut aqqissuussinerup ataqatigiittumik aamma ingerlalluurtumik attaveqarnerat. Taamatuttaaq programmi Sinerissami elektroniskiusumik ingerlatsinermik aamma aserfallatsaaliinermik aqutsiner-mut atuilernissamat tunngavissatut pisariaqartinneqar-tutut isigineqassaaq. Naatsorsuutigineqarpoq kingulliup taaneqartut 2018-ip ingerlanerani tamakkerluni ator-neqalernissaa.

IT-mik isumannaallisaanerup pitsanngorsarneqarnissaa siunertaralugu aamma tamatumunnga atatillugu avataa-niit sooranartut pinngitsoortinniarlugit iliuutsit arlallit in-gerlanneqarput, soorlu assersuutigalugu periutsit aamma iliuutsit annertuumik pitsanngortinnerisigut, tassa IT-mut atortunik tamanik nakkutiginninnermut tamatumunnga ilanngullugit atuisut IT-mut atortunut isersinnaanerat.

Nukissiorfiit IT-mut politikii 2018 aallartinnerani nutar-terneqassapput tamatumunnga malitsigittinneqassaaq

ajutoorsinnaaneremut aamma ajortittoqarsinnaaneranut misissueqqissaarneq, tassani qitiutinneqassaaq avataa-nit sioranartunut iliuuseqarsinnaaneremut Nukissiorfiit qanoq inerissimatiginerata aamma piareersimatiginerata qulaajarneqarnissaa.

IT-mik isumannaallisaaneq ingerlaavartumik pitsanngor-sarneqassaaq tamatumani sammisami ingerlaavartumik ineriartorneq isiginiarlugu.

Nukissiorfiit 2018-imi nutaamik nittartagaqalissaaq. Tamatumani paasissutissanik nalinginnaasunik, piffissamat naleqquttunik aamma immikkuualuttunik pissarsiaqarsin-naaneq pitsanngortinneqassaaq.

GIS-imik annertunerusumik atuineq

Nukissiorfiit ukiumi kingullermi aallaavimmik GIS-imik atuinermini suliaqarnini annertusar-paa tassani qitiutinne-qarpoq ataqatigiitsitsineq, atuisunik qitiutitsineq aamma isertuannginneq. Ilaatigut tamatuma kingunerisaanik maannakkut periarfissaavoq soorlu assersuutigalugu napparutiniq aamma kabelinut sikaavinnik misissuiner-nik aamma misissuinissanik nalunaarsuisinnaaneq aamma paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaaneq, taamatuttaaq sanaartornermi suliniutit sumiiffiniq nalunaarsuisinnaaneq tamatumani siunertaralugu nunami assaanerit pillugit paasissutissanik soqutigisalinnut allanut ingerlatitseqqis-sinnaaneq.

Tamakku saniatigut 2017-imi GIS pillugu siunissamat iliuu-sissatut pilersaarut 2018-2021 suliarineqarpoq immikkut qitiutinneqarluni niuerfimmu tapertaqarnissaaq. Iliuusi-satut pilersaarummi anguniagassat arlallit suliarineqarput suleriaatsit pioreersut pitsanngorsarniarlugit.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffiat

Nukissiorfinni qangali ileqquuvoq nukissiaq eqqumaffigalugu sulissuteqarneq aamma ilinniartitaanermi kiisalu piginnaasanik ineriartortitsinermi akissussaassuseqarneq. Nukissiorfinnit arajutsisimaneqanngilaq inuiaqatigiinnut annertuumik akisussaassuseqarneq inaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik pilersuineramik akisussaassuseqarneq. Inuiaqatigiit ingerlanerannut aamma ineriartornerannut ammaattaq avatangiisinut tunngatillugu pingaaruteqartorujussuuvoq, pilersuineramik qulakkeerinninnerup annertuujunera aamma sapinngisamik annertunerpaamik ataavartumik tunngaveqartunik nukissiornermut pissarsiaqarnissap aallaaveqarnissaa pingaaruteqartorujussuuvoq. Nukissamik pilersuineq aamma avatangiisinut tunngasut Nukissiorfinnit qitiutissallugit pissusissamisoortuuvoq, kisianni tamatumunnga ilutigitillugu Nukissiorfinnit kissaatigineqarpoq nunami maani suliffeqarfittut angisuu-tut oqartussaasunit pigineqartutut, inuiaqatigiit inooqatigiinneranni aamma aningaasaqarneranni pitsaasumik ineriartornermut tapertaanissaq.

Nukissiorfiit ukiut tamaasa inuiaqatigiinnut akisussaaffik, aamma taaneqartartoq corporate social responsibility (CSR), pillugu ukiumoortumik naatsorsuutit ilaattut na-

lunaarusiortarniarpoq. Tamanna siusinnerusukkut pisarsimaneraniit aqqissuulluagaanerumik ingerlanneqartassaaq. Taamaaliornikkut anguniakkat aalajangersimasut arlallit atorneqassapput siuariartornerup aamma ukiumiit ukiumut angusat nalilersorniarluarlugit. Nalunaarusiornermi ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaataasut malinneqarput.

Nukissiorfiit niuernerata ilusilersorneqarnera

Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik Kalaallit Nunaanni atuisartut amerlanersaannut nioquttissioortuuvoq aamma pilersuisuulluni. Nukissiamik pilersuineq sapinngisamik tamanna pisinnaappat ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornermit tunngaveqarpoq kiisalu tamakku saniatigut Nukissiorfinnit qitiutinneqarpoq aamma siunnersuisuuffigineqarpoq, nukissiornermik pitsanngorsaanaissamut periarfissaasinaasut.

Nukissiorfiit inoqarfinni 70-ini pilersuisuuvoq taakkunannga taamaallaat marluk ataqatigiittumik innaallagissamut aqquteqarput. Qeqertatut-ingerlatsineq tamanna tassa sumiiffiit pilersuiffiusut imminnut ataqatigiinnginnerat sunniuteqartorujussuuvoq innaallagissap, erngup aamma kiassaanerup qanoq nioquttissiarineqarneranut aamma qanoq pilersuinermut. Tamatuma aammattaq kingune-

Takussutissiaq 3. Nukissiorfiit tamanut pilersuinerata ilaa ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornermit pilersinneqartoq (nioqquteqarneq)

³ Tassani ilaapput imermik nukissiorfiit aamma eqqakkanik ikuallaanermit kiak. Seqinermit aamma anorimit nukissiornerit nalunaarsukkami ilaangikkallarput.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

risaanik nunarpassuarnut allanut sanilliusilluni atortunut sillimmatinut aningaasaliissuteqarnissat amerlanerit pisari-aqartinneqarput, taamaaliornikkut pilersuineramik qulakkeerinneq annertoq qulakkeerniarlugu.

Nukissiorfiit sulisui 374-it (ukiumut piffissaq suliffiusoq naatsorsorlugu) nuna tamakkerlugu inissisimapput, tamanna suliffeqarfiup qanoq sulinissaanut taamatullu piginnaasanik ineriartortitsineranut sunniuteqarpoq, kisianni aammattaq Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu takussaansaanut periarfissiivoq inuiaqatigiinnik ineriartortitsinermi piviusumik suleqataasutut.

Inuiaqatigiinnut akisussaaffimmut politikki

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffianut politikkia Tumit 2013-imeersuuvuq. Tumit Nukissiorfiit pitsaasunik tumiliornissamik kissaateqarnerannut innersuussivoq – avatangiisinut taamatullu inooqatigiinnermut aamma ileqqorissaarnermut sammisunut tunngatillugu.

Taamaallutik Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffimmut tunngatillugu pingaarnersiukkamik politikkeqarpoq, tassani nassuiaassutigineqarput iliuseqarfigineqartussatut sammisaqarfiit tassaasut:

- *Imermut aamma nukissiamut periarfissat* – avatangiisit aamma silap pissusaa kiisalu sullittakkat iluarisimaarinninnerat pillugit
- *Inuk qitiutillugu* – sulisut iluarisimaarinninnerat, isumannaallisaanik aamma piginnaasanik ineriartortitsineq pillugit
- *Niuernermi ileqqorissaarneq* – suleriaatsit aamma peqquserlulluni iluanaarniapilunermik akiuineq pillugit
- *Najukkami inuiaqatigiinni suleqataaneq* – suleqatigiinneq aamma inooqatigiinnermi pissutsit pillugit

Taakku saniatigut Nukissiorfiit allanik politikkeqarpoq ilaatigut utoqqalinerusunut politikki aamma tunisinnermut politikki.

Nukissiorfiit naatsorsuutigaat inuiaqatigiinnut akisussaaffik pillugu politikki 2018-ip ingerlanerani misissussallugu, taamaaliornikkut politikki pissutsinut piviusunut aamma anguniakkanut Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut 2018 - 2022-mut pilersaarutaaniittunut taamatullu Nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuineramik immikkoortumi pilersaarummut naleqqunnersut qulakkeerniarlugu.

Nalorninaroorfusinnaasut pingaarnertit

Nukissiorfiit niuerfianni ilaapput sanaartukkanut anner-tuunut aningaasaliissuteqarnerit aamma maskiinanik, akuutissanik kemikalianik atortunik assakaasullinnik aamma imaatigut angallatinik atuinerit, silap pissaata peqqarniit-

sup iluani. Tamatumunnga ilanngunneqassapput pisisarfinnut attuumassuteqarnerit sumiiffinni amerlasuunit nunap sannaani unamminartulimmi inukitsumilu.

Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutit 2018-imi saqqummiunnissaasa tungaanut, niuerneramik ingerlatsinermini Nukissiorfiit nalorninaroorfigisinnaasanut pingaaruteqartunut attuumassuteqartut pillugit nalunaarusiornissaminut pisinnaalersimassaaq.

Iliuserisat aamma angusarineqartut

Nalunaarusiaq ilaatigut nukissiornermi kisitsisinik aamma sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuineramik, sullivimik nalilersuineramik aamma sullittakkat iluarisimaarinninnerannik misissuineramik tunngaveqarpoq. Taamaattorli oqaatigineqassaaq misissuinerit ukiut tamaasa ingerlanneqartannginnerat. 2018-imi sulisut iluarisimaarinninnerannik aamma sullittakkat iluarisimaarinninnerannik misissuinerit ingerlanneqarnissaat pilersaarutigineqarput. Sullivimmik nalilersuinerit suliffeqarfiup aqqissuussaane-rata iluani piffissani assiginningsuni ingerlanneqartarput.

Imermut aamma nukissiamut periarfissat

Nukissiorfinnit salliutinneqarput piujuartitsineq tunngavialugu nioqutissioriaatsit aamma aaqqiinerit nukissiornermik sunniuteqarluartumik aaqqiinerit. Taamaattumik CSR - politikkiimi nukissiamik aamma imermik pilersuineranut anguniakkat arlaqartut tulleriiaarneqarput, taamatuttaaq Nukissiorfiit nammineq innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik atuinerata annikillineqarnissaanut.

Nukissiorfiit nukissiamik pilersuineranut anguniagaq qitiutinneqarluinnartoq tassaavoq ataavartumik tunngaveqartumik nukissiarineqartumik nioqquteqarnerup 2030-imi 100 procentip tungaanut annertusinissaa. Innaallagissamik aamma kiassaanermik nioqquteqarnerup ilaa ataavartumik tunngaveqartumik nukissiarineqartumit pisoq 2017-imi 72,4 procentiuvoq. 2004-mit 2017-ip tungaanut ineriartorneq takussutissiaq 3-mi takutinneqarpoq.

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiarineqartup annertusarneqarnera soorlu assersuutigalugu aalisakkanik suliffissuarnut tassaalluinnarpoq inuussutissarsiutip nioqutissiorneranut aamma nioqquteqarneranut tunngatillugu pissutaasoq pingaaruteqartutut isigineqartusaaq.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Imermut periarfissanut tunngatillugu Nukissiorfiit anguniarpaat sumiiffiit amerlassusiisa aamma piffissap ingerlasup siviussusiata annikillisinnissaa, tassa innuttaasunik imermik atuinnginnerminni qalaasseqqaarnissamik peqqussuteqartarnermut tunngatillugu. Ulloq unnuarlu qalaasseqqaarnissamik peqqussuteqartarnermut taaneqartartut 2014-imit 2017-imit malunnaateqarluartumik ikileriarput, soorlu takussutissiaq 4-mi tamanna takuneqarsinnaasoq.

Nukissiorfiit 2013-imi inuiaqatigiinnut akisussaaffimmut politikkimi anguniagaq ilannguppaa suliffeqarfiup nammineq atuinerata annikillisinneqarnissaa. Tassa imaappoq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaaner-mik nammineq atuinerat annikillisinneqassasoq. Sam-misaq taanna Nukissiorfiit siunissami annertunerusumik qitiutinniarpa.

Angallannermi atortunut tunngatillugu Nukissiorfinnit kissaatigineqarpoq illoqarfinni imermik nukissiorfeqar-fiusunik biilit innaallagiartortut atorneqarnerisa siuarsar-neqarnissaat, tassa tamanna periarfissiimmat imermut nukissiap ingerlassutitut benzinamut aamma dieselimut taarsiullugu. 2017-imi Nukissiorfiit biliinit 12 procentit tassaapput biilit innaallagissamik ingerlasartut.⁴

Iliuseqarfissatut sammisaq nukissiamik aamma imermik periarfissat tassunga aammattaq ilaavoq sullittakkat

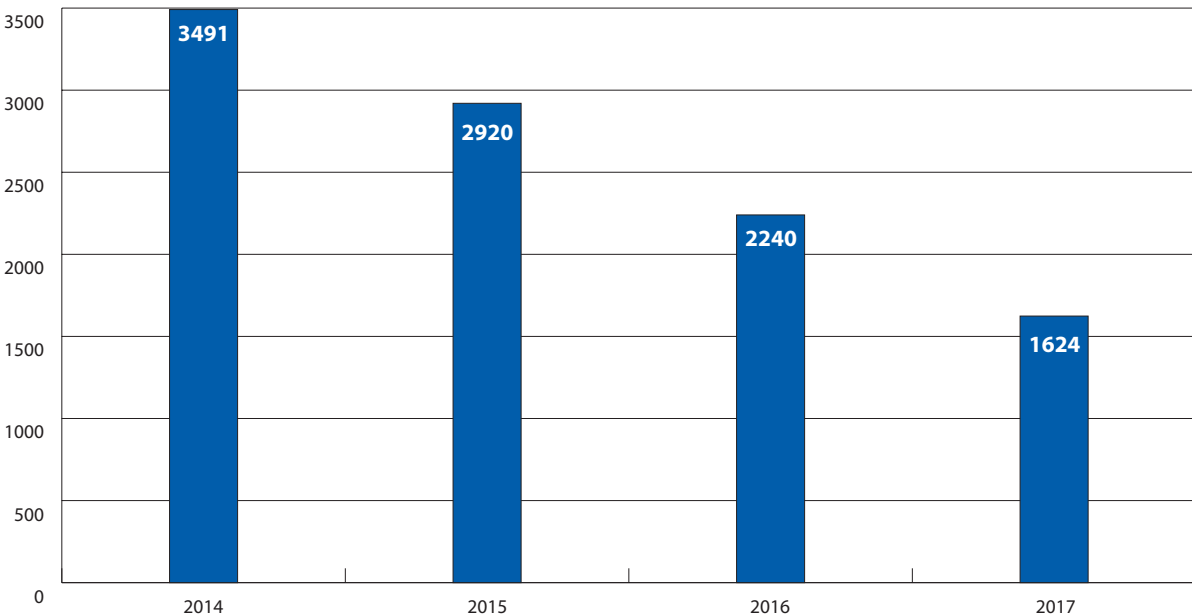
iluarisimaarinninnerisa 20 procentimit annertusitinneqar-nissaat 2013-imit naleqqiussilluni. Tamanna nalilersorne-qassaaq 2018-imi sullittakkat iluarisimaarinninnerannik misissuineq ingerlanneqareerpat.

Inuk qitiutillugu

Nukissiorfiit anguniarpaat suliffeqarfunissani ornginar-toq sulisunit annertuumik naammagisimaarinnittoqartoq aamma sullivimmi avatangiiseqartoq isumannaatsunik aamma ineriartorfiusunik.

Nukissiorfiit 2017-imi salliutippaat iliuutsit isumannaal-lisaanermut aamma suleqatigiinnermut tunngasut pitsanngorsarneqarnissaat. Suleqatigiinnermut ataatsimii-titaliamut workshops marluk ingerlanneqarput sullivimmi avatangiisit, iluarisimaarinnineq aamma aqqissuussineq pillugit. Tamatuma kingornatigut isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliaq pingaarneq nutaaq katitigaq aamma najukkani isumannaallisaanermut sule-qatigiinnermut ataatsimiititaliat pilersinneqarput. Taa-maalilluni sammisaq tamanna aqqissuuteqqinneqarpoq aamma maleruaqqusat nutaat suliarineqarlutik. Siusin-nerusukkut suleqatigiinnermut ataatsimiititaliamik aamma isumannaallisaanermut ataatsimiititaliamik aqqissuussi-nerit immikkoortut taamaalillutik atorunnaarput ataatsi-miititaliallu ataatsimuulerlutik. Tamatuma kingunerisaanik ataatsimiititaliani marlunni inuit taakku ilaasortaapput, kiisalu oqaluuserisassat isumannaallisaanermut aamma

Takussutissiaq 4. Ulloq unnuarlu qalaasseqqaarnissamik peqqussuteqartarnerit amerlassusiat 2014-imit - 2017-imit ukiut tamaasa

⁴ Biilit innaallagissamik ingerlasartut 11-iupput biilit 90-iusunut. Lastbiilit imermik pajuttuinnermut atorneqartut nalunaarsuiner-mi ilaangillat.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

suleqatigiinnermut tunngasut tamarmik sinniisuutitatut qinigaasunit ataatsimiinnermi ataatsimi oqaluuserineqarsinnaanngorlutik, tamatumalu suliassanik suliarinnineq pisariinnerulersippaa.

Ataatsimiititaliap pingaernerup saniatigut nunap immikkoortui tamarmik najukkami isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu aaqqissuussinermik pilersitsipput. Siammartitsinerup kinguneraa aqutsisut aamma sulisut amerlanerit suliami tassani peqataalernerat. Siammartitsiluni aaqqissuussinerup iluaqutigisaa alla tassaavoq peqataasut oqaluuserisassanik oqaluuserineqartunik ilisimanninnerisa aamma soqutiginninnerisa annertunerunerat. Tamatuma saniatigut najukkami ataatsimiititaliat pilertortumik katersuussinnaapput pinartumik suliaaqqartillugu.

Workshopsinut ingerlanneqartunut atatillugu aalajangerneqarpoq sammisanut tunngaveqartumik "ukiup ingerlanerani pisussat" atulernerqassasut. Kvartalimut ataatsimiitarnerni ullormut oqaluuserisassat saniatigut sammisaq toqqarneqarsimassaaq sukumiinerusumik oqaluuserineqartussaq, soorlu sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuineq, sullivimmik nalilersuineq, ukiumut tullermut missingersuutit imaluunniit sulisunik ineriartortitsineq. Ukiup ingerlanerani pisussat ataatsimiinnerit imaqarlunnissaannik aamma pimoorussinerunissamik pilersitsinermut tapertaassapput.

Sullivimmi avatangiisinut siunnersorti avataaneersaq suliamik aaqqissuusseqqinnerup ingerlanerani peqataatinneqarpoq.

Sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuineq 2018-imi ingerlanneqassaaq taassuma ilaatigut takutissavaa Nukissiorfiit anguniagartik angusimaneraat, tassa ikinnerpaamik sulisut 80 procentiisa misissuinnermut peqataanissaat, kiisalu sulinermik nuannarinnineq aamma sulinermik iluarisimaarinnineq 78 procentinik annertunerunersoq. Kingullermik sulisut iluarisimaarinninnerannik misissuiner-

mi 2015-imi sulisut 71 procentii peqataapput. Sulinermik nuannarinnineq 74 procent aamma sulinermik iluarisimaarinnineq 69 procentiulluni.

Nukissiorfiit 2017-imi sulinermi ajutoornerit 15-kiisalu inuussutissarsiuteqarnermik napparsimalersimasut marluk nalunaarutigai. Soorlu tabeli 2-mi takuneqarsinnaasoq sulinermi ajutoornerit 2016-imit naleqqiussilluni amerleriarsimapput. 2017-imi ajutoornerit annertuumik inunnik ajoqusertoqarneranit imaluunniit toqumik kinguneqanngillat. Sulivinnik Nakkutilliisoqarfup 2017-imi Nukissiorfinnut ingerlaannartumik atuutilertussamik peqquteqarnerit marluk aamma peqqussuteqarnerit marluk nalunaarutigai. Anguniagaavoq suleqatigiinnissamut isumannaallisaanermullu ataatsimiititaliami sulinerup pitsaanerulerneranut attuumassuteqartumik ajutoornernik nalunaaruteqartarnerit aamma peqqussuteqartarnerit amerlassusii ikillisinneqassasut.

Akuutissanik kemikalianik isumannaatsumik passussineq isumannaallisaanermut aaqqissuussinermi iliutsinut pingaaruteqartunut ilaavoq. Akuutissat kemikalit Nukissiorfinni atorneqartut klassinut immikkoortiterneqarnissaannut, nassuiaasiornissaannut aamma suujunnaarsinnissaannut tunngatillugu annertuumik suliaqartoqarpoq.

Nukissiorfinni sulisut akornanni 2017-imi ukiunik 25-ingortorsiorluni aamma ukiunik 40-unngortorsiorluni nalliuttorsiorloqarpoq. Tamanna nuanneqaaq aamma suliffeqarfimmut annertuumik naleqarpoq sulisut ukiuni taamak amerlatigisunik sulinissartik kissaatigimmassuk. Sulisut annertuumik misilittagallit taakku akornanni arlallit ukiut amerlanngitsut ingerlanerani soraaminngornissaat naatsorsuutigineqarpoq. Siunissami sulisussat piukkunnartut naammattut piginnarnissaat qulakkeerniarlugu, Nukissiorfiit utoqqaliarsaartunut politikkini ineriartorteqqinniarpaat tamatumunnga ilutigittillugu inuusuttunik ilinniartitsineq aamma sulisussanik piukkunnartunik atorfinitsitsisarneq sulii salluittillugu.

Tabeli 2. Sullivimmi ajutoornerit nalunaarutigineqartut aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit peqqussutigineqartut

	2017	2016	2015	2014	2013
Sullivimmi ajutoornerit nalunaarutigineqartut	15	7	15	10	7
Inuussutissarsiuteqarnermik napparsimalersimasut nalunaarutigineqartut	2	5	-	6	1
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlaannartumik atuutilertussamik peqquteqarnerit	2	18	-	-	-
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit peqquteqarnerit	2	22	2	6	27

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nukissiorfiit anguniarpaat sulisut 10 procentii tassaassasut inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut, tassa imaappoq praktikkertut, ilinniartut imaluunniit lærlingit. 2017-ip naanerani sulisut 24-t ilinniakkaminnik ingerlatsisuupput, tassa 6,4 procentit. 2016-imi sulisut ilinniakkaminnik ingerlatsisut 9 procentit missaanniipput. Taamaattumik Nukissiorfiit anguniagartik sulii angusimanngilaat. Nukissiorfinni sulineri qaffakkiartornissamut periarfissat paasissutissiissutiginiarlugit Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi ilinniakkamik ingerlatsisut anguniarlugit sunniiniartoqarpoq. Ilaatigut Nukissiorfiit Uddannelseskaravanen 2017 aamma uddannelses- og erhvervs-messen Seashow 2017 peqataaffigai.

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaanni maskinmesterit ilinniartitaanermik aallartitsinissamut tunngatillugu aallartitsiniartunut peqataaniarluni nalunaarutigisimavaa. Tamanna ilinniartunut assassorluni atuareernerup kingornatigut ilinniarfissaqartitsinissamut attuumassuteqarnerussaag aammattaaq tamatumunnga ilanngullugu bachelorinngorniarnemi soraarummeerutissamik suliaraqarnermut atatillugu.

Nukissiorfinnit suliffeqarfimmi ilinniartitaanerup aamma piginnaasaqarnerup annertusarneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Nukissiorfiit 2017-imi piginnaasat ineriartortineqarnerannut 3,1 mio. koruunit atorpai tamatumaa qaffasissusia 2013-imi 4,1 mio. koruuniuvoq. Nukissiorfiit IT-mut atortuinik atuutilersitsinissaq sulii qitiutinneqarpoq ingammik ERP⁵-systemi Xellent. Nukissiorfiit naatsorsuutigaat 2018-imi internetti aqutqitalugu nuna tamakkerlugu aallaaviup atulernissaa, sammisani ungasianit ilinniartitsinissamut tulluurtuni pikkorissartitsinernut. Aallaavik periarfissiivoq suliffeqarfiup aqqissuussaanerani ajornanngitsumik sulisunit tamanit angusaqarnissaq.

Niuernermi ileqqorissaarneq

Nukissiorfiit aammattaaq 2017-imi neqeroorteqartitsinernik amerlasuunik ingerlatsivoq soorlu ingerlatsinermi atugassanik pisiniartarneq, siunnersuisutut suliassat aamma suliniutinik suliassaviit. Anguniarneqarpoq sapinngisamik annertunerpaamik qulakkeerneqassasoq ingerlatsinermi atugassanik pisinerit aamma sullissinerit tamarmik unamillissutigineqarnissaat assigjiaartumik aamma ajornannginnerusumik pissarsisinnaaneq mia-

⁵ Enterprise Resource Planning-system, tassa imaappoq suliffeqarfiup sulinermini periusaanik, aningaasaqarneranik il.il. programmi aqutsissutaasoq

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

neralugit. Assersuutigalugu tamanna anguniarneqarpoq kingoraartissanik, uuliamik il.il. pisiniartarnerit pisisarfinnit angisuunit ikittuinnarnit pisarnissat, taamaaliornikkut piviusumik aamma takussaasumik sipaaruteqarsinnaaneq aammattaaq minnerunngitsumik pilersorneqarnissamik qulakkeerinnineq annertoq anguneqassamat.

Nukissiorfiit soorlu assersuutigalugu motorinik aamma generatorinik pisinnermut atatillugu piumasaqaatiginiarpaa pisiffigisap atortut pisoqqat piiassagai avatangiisinut eqqortumik aamma igitanik passussinermik suliaqartartumit akuerisaasumillu suliaritissagai.

Nukissiorfiit tunissutitut politikkiani siunertarineqarpoq sulisunik sunniisinnaanerup illersorneqarnissaa aamma unammillersinnaanermik innarliinermik ingerlatsisoqarnissaata pinaveersaarnissaa. Nukissiorfinnit Naalakkersuisut peqquserluttoqannginnissamat politikkaa malippaa tamatumunnga ilanngullugu whistleblowerimik aqqis-suussineq.

Najukkami inuiaqatigiinni suleqataaneq

Nukissiorfinnit kissaatigineqarpoq inuiaqatigiit kalaallini inuiaqatigiinni ineriartornermut piviusumik peqataanissaq soqutigisaqatigiinnik, pisisarfinnik, suliffeqarfinnik aamma sullittakkanik suleqateqarnek aqputigalugu.

Nukissiorfiit 2013-imiilli CSR Greenlandimut ilaasortaavoq aamma siulersuisuni sinniisuutitaqarluni. Nukissiorfiit avatangiisit pillugit suleqatigiinnut ilaavoq arlaqartunillu aallaartitsisuusarluni suleqatigiinnermut tassunga attuumassuteqartunik. Tamanna ilaatigut 2017-imi suliniutinik minguitsumut nuunneq aamma atoriikkanik atueqqit-tarnermut aammattaaq akisussaaffeqartumik pisiniartar-neq. Taamatuttaaq Nukissiorfiit soorlu siusinnerusukkut suliffeqarfiit ulluanut saliinnermut annertuumut Saligaatsoq 2017-imut peqataavoq aamma aallartitap Sinerissamat siammarneqarnissaanut peqataalluni, taannami taamaal-laat Nuummi ingerlanneqartaraluarpoq.

Nukissiorfiit aammattaaq Unnuk Kultursiorfik 2017 illoqar-finni arlalinni peqataavoq.

Suiaassutsit agguarnerat

Nukissiorfiit qangatut suliffeqarfiuvoq angutinik amerla-nerussuteqartunik sulisulik. Aqutsisut qullersaasut taakku tassaapput direktioni, nunat immikkoortuini pisortat aamma qullersaqarfimmi immikkoortortaqarfinni pisor-tat, 2017-ip naanerani pisortat 17-init akornanni arnat pingasuupput. Maannakkorpiaq suiaassutitut ikinnerus-suteqartunut tunngatillugu qanoq amerlatiginissaannut kisitsisinik anguniagassanik taasisoqarsimangilaq.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

2018-imut isumalluernerit

Nukssiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik immikkoortumut pilersaarut ukiuni aggersuni iliuseqarfissanut aamma tulleriiaarinernut tikkuussisuuvoq. Qitiutinneqarput isertitarineqartartut amerlinissaat aammattaaq aningaasartuutitut tunngatillugu annikillisaanissaq. Tamanna atortunik digitaliusunik, soorlu softwarerobotinik, nioqquutissiornermi atortunik nutaanngorsaanernik aamma pitsanngorsaanernik, pisiniartarnerit ataatsimoor-tinnerisigut aamma quersuarnik aqutsinerimik annertu-nerusumik atuinernik tapertaqartinneqassaaq, aammattaaq minnerunngitsumik ataavartumik tunngaveqartunik nukissiornermut atortunik pilersitsinikkut.

Ataavartumik tunngaveqartumik nukissiamik Paakitsumi imermik nukissiorfimmii annertunerusumik nioqquteqar-nissap annertusineqarnissaanut tunngatillugu suliniutit mikinerusut annertunerusullu aallartinneqassapput, tassa maannakkut kiassaateqarfiit uuliamik kissarsuutininik inger-lasut taarsersorneqassapput uunnaavissuarnik innaallagis-samik ingerlasunik. Tamanna ingerlanneqassaaq sapinn-gisamik annertunerpaamik oqaloqatigiinnikkut aamma sullittakkat namminneq piumassuseqarnerat mianerilluin-narlugit aamma pisariaqartut taamaallaat tunngavigalugit, Nukissiorfiit periarfissaminik atuineratigut tassa sullittakka-nut piumasaqaatigisinnaasanik innaallagissamik kiassaa-nermik qaminneqarsinnaasumik atuinissaannik.⁶ Nukis-siorfiit naatsorsuutigaaq tamatumunnga atitillugu 2018-imi isertitaqarnini 2 mio. koruunit angullugit annertusini-saa. Tamatuma tamakkerluni sunniuteqarnissaa 2019-imi naatsorsuutigineqarpoq isertitallu amerlissutaat 8 mio. koruunit imaluunniit amerlanerit naatsorsuutigineqarput.

Siunertamut tamatumunnga tuniniaanerimut aamma niuerfimmik ineriartortitsinerimik immikkoortortaqarfik pilersinneqassaaq, tassani suliassat tuniniaanerimut aam-ma niuerfimmik ineriartortitsinerimut attuumassuteqartut tamarmik suliarineqassapput. Immikkoortortaqarfiup Nukissiorfiit sullittagai pillugu paasissutissat aallaavigalugit nioqquutit ineriartortissavaat niuerneq sullittakkanut taamatullu Nukissiorfinnut pitsanngorsarniarlugu. Immik-koortortaqarfiup Nukissiorfiit niuernermini tunngavigi-saanik sammisanik nutaanik ineriartortitsissaaq soorlu assersuutigalugit nukissiamik pissarsiarineqarsinnaasut

ataavartumik tunngaveqartut pillugit siunnersuineq, Nukissiorfiit attaviinut ilanngunnissamut atortut, akilee-riaatsit nutaat il.il. Ingerlatsivimmi sammisanut tamanut tunngatillugu aningaasartuutit annikillisarneqarnissaannut aallartinneqartunut tamanna attuumassuteqartinneqas-saaq.

Nukissianut ataavartumik tunngaveqartumik tunngatillu-gu iliuusissat arlallit aallartinneqassapput, soorlu assersuu-tigalugu Sisimiuni anorisaatit napparneqassapput aamma periarfissaqarpat anorisaat ataaseq Nanortalimmi (2019-imi). Sisimiuni anorisaatit (marluk) tassaassapput 25 kW missaat ataasiakkarlutik, taakkulu atortutut misileraatitut annertuumik pingaaruteqassapput kingusinnerusukkut nunaqarfinni il.il. nappaasinnaanissanut. Tamakku sania-tigut napasuliat arlallit napparneqassapput silap pissu-sianut paasissutissanik katersuinerimut atorneqartussat. Tamakkununnga ilaatigut ilaapput Aasiaat, Qasigiannugit, Sisimiut aamma Nuuk aammattaaq nunaqarfiit arlallit, tas-sa anorisaatinik nappaanissamut periarfissarisarfusutut nalilerneqartuni. Paasissutissanik katersuineq ingerlanne-qassaaq Asiaq, DTU, ARTEK allallu, kiisalu tamatumunnga ilanngullugit anori pillugu paasissutissanik nalilersuinerimik immikkut ilisimasallit peqataatinneqassallutik.

Igalikumi atortunik katiterilluni suliniut naammassineqas-saaq aamma periarfissat ajornanngitsumik annertussu-silerlugit teknologiinik nutaanik allanik misileraanerimut atorneqassaaq, soorlu assersuutigalugit toqqorsinerimut immikkoortut allaanerit.

Tasiilami imermik nukissiorfimmii pilersuineq 2018-imi nutarterneqassaaq aamma pitsanngorsarneqarluni maannakkut annertunerpaamik pilersuisinnaanera pitsaanerpaamik atorneqarsinnaanngorlugu. Tamatumu-nnga ilanngullugu nukissiamik toqqortaqarsinnaanerimut atortut napparneqassapput kiammut tankit. Piffissap sivikinnerusup ingerlanerani naatsorsuutigineqarpoq Tasiilami imermik nukissiorfimmii pilersuinerimik sulii annertu-saaqqinnerit ingerlanneqassasut, soorlu assersuutigalugu imermik nukissiorfimmik ataatsimik pilersitseqqinnikkut. Tamatumunnga piumasaqaataavoq imermut sapusiorsin-naaneq tatsip qatsinnerusumi inissisimasup eqqaani.

⁶ Tak. Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 31. oktober 1991-imeersooq, kiassaanerimi erngup nukissiorfiata Utoqqarmiut Kangerluarsunnguaniittup pilersuiffiani kiassaateqarfinnut innaallagissamik kiassarneqartunut (elektrokedler) attavilersinnissamik pisussaanerimut tunngasoq aamma Inatsisartut peqqussutaata kiassanerimi erngup nukissiorfiata Utoqqarmiut Kangerluarsunnguaniittup pilersuiffiani kiassaateqarfinnut innaallagissamik kiassarneqartunut (elektrokedler) attavilersinnissamik pisussaanerimut tunngasup allannguuteqartinnera pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 16. maj 2008-imeersooq (Nukissiorfiit namminersortunut aamma pisortanut kiassaateqarfinnut innaallagissamik kiassarneqartunut (elektrokedler) attavilersinnissamik pisussaaffliinissaminik periarfissaqalissapput).

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Tamatumunnga ilanngullugu aammattaaq 2018-imi imermik nukissiorfiliorfissatut piukkunnaatillit najugaqarfiit mikinerusut eqqaanni misissuinerit nutaat ingerlanneqasapput, tamatumani siunertarineqarluni 2019-imi imermik nukissiorfiit mikisuaqqat napparneqarsinnaanerit.

Angisuunik imermik nukissiorfiliorfissatut ilimanaatillit ussasaarutiginiisaannut attuumasumik aammattaaq imermik nunanut allanut nioqquteqarnissamut periarfissanut tunngatillugu, Nukissiorfiit niuernerimi siuarsaanerit tulluurtunut peqataaniarpoq naalakkersuisoqarfik akisusaasoq peqatigalugu.

Politikkikkut aalajangerneqartoq tassa pisortat inissiaataanni 3.000-it missaaniittuni immikkuutaartunik kiassaanerit uuttuutunik ikkussuisoqarnissaa, tamanna Nukissiorfiit tamarmiusumik tapersorsorneqarpoq. Nukissiorfiit suliniummut uuttuutunik immikkoortunik pissarsisimavoq, taamaattorli taakku taamaallaat inissianik piginnittut ataasiakkaat qanimut oqaloqatigalugit aamma ataqatigiissaareqatigalugit taamaallaat ikkussorneqarsinnaapput piffissami 2018 aamma 2019-imi, tassami inatsimmi allassimavoq inissianik piginnittut ikkussukkat allanngortinneqarnerannut aningaasartuutit namminneq akilisagaat.

Imermik pilersuinerit suli pitsanngorsaaneq 2018-imi aammattaaq qitiutinneqassaaq. Tamakkununnga ilaapput ilaatigut imeqarfinnut assigiiartunut nutaanut aningasaleeqqinnet, erngup aqquataannik taarsersuinerit aammattaaq minnerunngitsumik Dokumenteret Drikkevandssikkerhed (DDS)-imik [*nalunaarsuilluni uppersarsakamik imermik imerneqartussamik isumannaatsuutisineq*] atuutitsilersitsineq. Taamatut anguniagaqarluartumik suliaqarnerup kingunerisassaaturt ullut unnuallu, atuisartut imermik atuinnginnermini qalaasseqqaartarnissaasa, amerlassusiata suli ikileqqinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Sullivimmi avatangiisinik pitsanngorsaaniissamik qitiutisineq aallartinneqarsimasooq suli pitsanngorsaqqinneqasaaq, ilaatigut ilinniartitsinikkut ilaatigullu atortunik suli nassuiaasseqqinnikkut, tassa Nukissiorfiit nioqqutissiornermini aamma ingerlatitseqqittarnermini atortagaanik. Ilisimasat aamma ilinniartitaanerit qaffasissusiisa pitsaanerulersinnerat pisut aamma ajutoornerit amerlassusiisa suli ikileqqinnerannut ilaassaaq.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Aningaasaqarneq

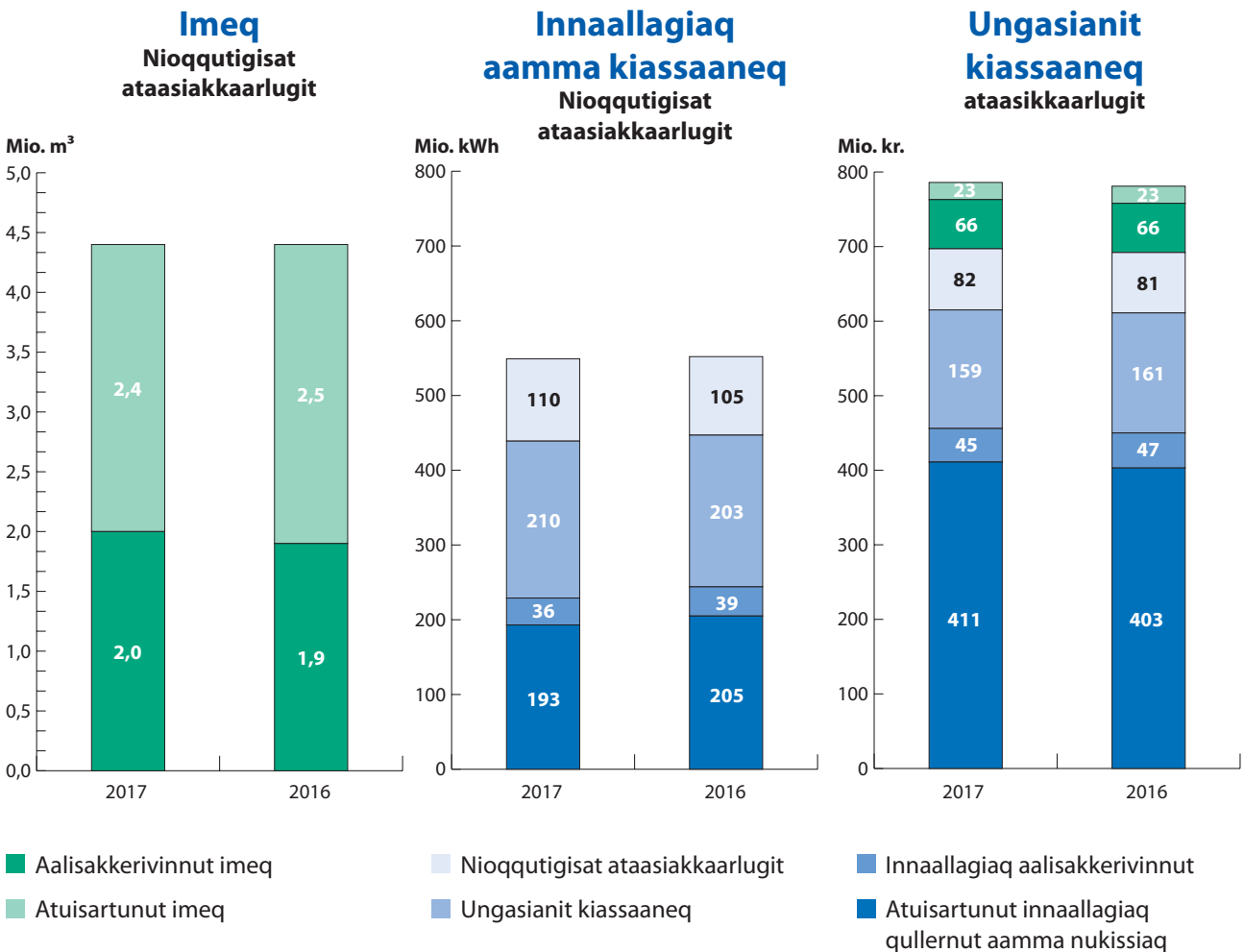
Kaaviiartitsineq

Nukissiorfiit koruuninngorlugit kaaviiartitai inaallagissamik, imermik aamma ungasianit kiassaaneermit annertussutsit x nioqutissiat akii, taakku tassaapput suliffeqarfiup pingaarnertut kaaviiartitai. Nukissiorfiit innaallagissamut aamma imermut akigititaannut ilaatigut uuliap akii qaqugukku-luunniit atuuttut apeqqutaammata, taava piffissap ingerlanerani pingaarnertut kaaviiartitait qummut ammullu

nikerarsinnaapput, naak tamanna nioqquaqarnerup allanngorneranik pissuteqanngikkaluartoq.

Nukissiorfiit kaaviiartitaannut pingaannginnerusunut ilaapput sullissinerit allat, taakkununga ilaapput innaallagialerisutut aamma entreprenøritut il.il. sullissinerit Qaanaami aamma ltoqqortoormiini.

Takussutissiaq 5. 2016-imi aamma 2017-imi nioqquaqarneq aamma kaaviiartitsineq imermut nukissiamullu agguarlugit

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Aningaasartuutit

Nukissiorfiit aningaasartuutaat immikkoortunut pingaarnernut tallimanut agguarneqarsinnaapput:

1. Nioqutissiornermi atugassanik atuineq 204,5 mio. kr. (24,1 procent) annertunerpaq tassaalluni uulia dieseli
2. Sulisoqarnermut aningaasartuutit 162,1 mio. kr. (19,1 pct.),
3. Nioqutissiornermut aningaasartuutit allat 147,7 mio. kr. (17,1 pct.),
4. Nalikkilliliinerit 241,9 mio. kr. (28,5 pct.)
5. Landskarsimit taarsigassarsianut erniat 92,9 mio. kr. (10,9 pct.).

Naak imermik nukissiorfinnit innaallagissamik aamma kiassanermik nioqutissiornerup ilaa annertugaluqartoq, taamaattoq uulia dieseli tassaavoq 2017-imi najugaqarfinni 64-imi, Nukissiorfiit pilersuiffigisaanni, nukissiornermut pingaarnertut atornerqartoq, taamatuttaaq uuliap dieselip imermik nukissiornermut tapertaasarpog piffissap ilaani nukissiamik annertuumik ataatsikkut atuisoqartillugu. Nukissiorfiit nioqutissiornerata ilaata mingutsitsisuunngitsumik pisoq ilutigalugu naatsorsuutigineqarpoq uuliamut dieselimut katillugit aningaasartuutit ikiliartornissaat.

Nukissiorfiit sulisutik nutaat isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit atorfinitsitarpai, sulisoqarnermullu aningaasartuutit ineriartornerisigut takuneqarsinnaavoq sulisut amerlassusiisa ineriartornerat. Nalikkilliliinerni takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit imermik nukissiorfinnut aningaasaliissuteqartarnerata pingaarteqariartuinnaarnera. Taarsigassarsiat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat 2016 sioqqullugu Landskarsimut erniaat 6 %-iuvoq, taamaattorli taarsigassarsianut nutaanut taamaallaat 3 % ernianut akiliutigineqartarluni. Akigitinneqartunik aqqissuusseqqinnermut atatillugu 1.1.2018-imi atuutilersumik aalajangerneqarpoq taarsigassarsiat 6 procentimut ernialersorneqartut milliartortillugit 3 procentimut apparitortinneqarnissaat. Tamanna imatut ingerlanneqassaaq ukiut tamaasa 0,22 procentimik apparitortisarnikkut erniat procentiat 3 procenti tikitsirlugu.

Naatsorsuutitigut angusat aamma 2017-imut ilimagisat

Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat ingerlatsinermit tapiissutit kingornatigut qaffasissusissat ukiup aallartinnerani ilimagisanut anngupput. Taamaattorli ilimagisanut naleqqiussilluni nikerartoqarpoq pitsaasumik aamma pitsaanngitsumik sunniuteqarsimasunik. Nikittoornerit tamakku arlaannaataluunniit ukiumi pineqartumi kaaviiartitat imaluunniit katillugit aningaasartuutit 2 procentiat qaanginnigilaat. Taamaattumik ukiumi pine-

qartumi naatsorsuutitigut angusat 2017-imut ilimagisat eqquutsippaat.

Cash Flow (aningaasanik kaaviiartitsineq)

Paakitsumi imermik nukissiorfik 2013-imi atoqqaartinneqarpoq Nukissiorfiit atortuini taamaattuni tallimassaattut, kiisalu sanaartornermut aningaasalersuinerit katillugit 640 mio. koruuniupput. 2014-imi, 2015-imi, 2016-imi aamma 2017-imi sanaartornermut aningaasaliinerit tamatumunnga naleqqiussilluni ikinnerupput. 2018-imi ingerlatsinerit ukiunut siuliinut sanilliussilluni qaffasissusiat annertunerulaartoq pilersaarutigineqarpoq, tamatuma aammattaq kingunerissavaa aningaasaliissuteqarnerit qaffasissusiat qaffasinnerulaarnera. Tamatuma kingunerisaanik Nukissiorfiit ukiuni taakkunani pitsaasumik aningaasanik kaaviiartitsivoq, tamatumalu suliffeqarfiup ukiumoortumik aningaasaliissuteqartarnerit ingerlassimasaanut nutaanik taarsigassarsiasanik pisariaqartitsinera killillerpaa. 2017-imi ingerlatsinerup aningaasanut tigoraaannarnut sunniutaa 21 mio. koruuniuvoq, akerialanik 2016-imi (11) mio. koruuninut, 2015-imi (89) mio. koruuninut aamma 2014-imi (56) mio. koruuninut naleqqiussilluni.

Oqimaqatigiissitsineq

Nukissiorfiit pigisai nalillit 4,6 mia. missaannik naleqarput, taakku tassaanerupput sanaartukkat nioqutissiornermut atornerqartut, nioqutissat nioqutissiornermut atornerqartussat, sullittakkanit pisassareriikkat aamma aningaasat tigoraaannaat. Nukissiorfiit namminerisamik aningaasaataat 3 mia. koruuniupput, kiisalu suliffeqarfiup Landskarsimut akiitsui piffissami sivisuumi aamma piffissami sivikitsumi akilersorneqartussat 1,5 mia. koruuniullutik. Allanut aningaasalersuinerit ilaatigut ilaapput akissarsiat suli akilerneqanngitsut aamma pisisarfinnut akiitsut katillugit 79,5 mio. koruunit.

Sanaartornerit ingerlatsinerit 2017-imi

Nukissiorfiit annertunerumik sanaartornermit suliniutit amerlassusiisa pitsanngortinnissaat annertunerumik qitiutippaat, tassa tunngaviumik pilersaartut naaportorlugit ingerlanneqartut. Taamaattorli ukiumut tulliuuttumut kinguartsisarneq piviusuuvog suliaqarfimmu tunngasog, soorlu assersuutigalugit entreprenørit suliaqarluarnerat, takorluukkaniit sanaartornermut akigitinneqartut malunnaateqarluartumik qaffasinnerusut, isumalluutit namminermi aamma avataani naammaginngitsut, suliniutit ingerlanneqarnissaannik ataqatigiissaarneqarsimasunik kommunini kinguartsinerit il.il. Nukissiorfiit ilimagaat sanaartornermi suliniutit naammassineqartut 2018-imi taamaaginnassasut imaluunniit annertusineqassasut.

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Soqutiginnittut/soqutigisat

Sullittakkat

Nukissiorfiit ullumikkut nuna tamakkerlugu 20.000-inik missaannik sullittagaqarput, taakkunannga 20.000-it innaallagissamik pisisarput, 8.400-it imermik pisisarput kiisalu 3.600-it ungasianit kiassaanermik pisisarlutik. Katillugit sullittakkat 12.600-it missaat aningaaseriviit akiliisitsisarfia (PBS) aqqutigalugu akiliisarput. Nukissiorfiit 2017-imi qitiutippaat pisariaqanngitsumik matusisarnerit ikilisin-neqarnissaat, tamakku Nukissiorfinnut allaffissornermi aningaasartuutunik pilersitsisarmata, tamakkulu sullittakkanut pineqartunut ingerlateqqillugit akiligassanngortinneqarlutik.

Nukissiorfiit ukiup naanerani sullittakkanit katillugit piasareriigai aamma annaasaqaatai ukiuni kingullerni imatut ineriartorsimapput:

Mio. kr.	2017	2016	2015
Sullittakkanit pisassareriikkat (akiligassallit) ⁷	149,5	143,5	181,5
Akiligassalinnit annaasaqaatit piviusunngortut	1,4	1,9	1,0

Annaasaqaatit nalinginnaasumik pilersarput sullittakkat inuussutissarsiummik ingerlatsisut akiliisinnaajunnaarnerannut atatillugu, toqusqarsimatillugu aamma sullittakkat nunamit maanngaanniit nuukkaangata.

Sulisut

Nukissiorfiit ukiumut piffissaq suliffiusoq naatsorsorlugu 374-inik sulisoqarpoq, taakkuninnga qaammammut aningaasarsiallit 313 aamma nalunaaquttap akunneranut aningaasarsiallit 61-it. 2017-imi inuit 36-it Nukissiorfiit qimappaat aamma 58-it atorfinitsinneqarlutik, taakkuninnga tallimat atorfinitsinneqarnerminnut atatillugu Kalaallit Nunaannut nuupput. Sulisut nutaat aqqanillit 30-it inorlugit ukioqarput aamma sulisut nutaat 15-it 50-it sinnerlugit ukioqarlutik.

Pisisarfiit

Nukissiorfiit 2017-imi pisiarisimasaasa katillugit naligaat 480 mio. koruunit, 2016-imi 469 mio. koruuninik annertusseqarpoq taakkua kalaallit nunaanni taamatullu nunani allani pisisarfinnut agguarsimapput, tassa pisiarisartakkanit

matussuserneqarput ingerlaavartumik atuinerit aamma aningaasaliissutit. Anguniarneqarpoq pisinniartarnerit ataatsimoortinneqarnissaat pisisarfinnit ikinnerusunit annertunerusunik pisisarnikkut, annertunerusumik killiliussat iluanni unammillertoqarneratigut Nukissiorfinnut akitigut atugassarititaasut anguniarlugit. 2017-imi uuliamik dieselmik pisiaqarneq katillugit pisiaqarnerup 39 procenterivaa tamatumalu naligaa 186,2 mio. koruunit.

Piginnittut

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq namminersortitaq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernerut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniilluni Hans Enoksen Naalakkersuisoralugu. Suliffeqarfittut namminersortitatut Nukissiorfiit aningaasaqarnerat oqimaqatigiittussaavoq aamma suliffeqarfik inuiaqatigiinnit pigineqarpoq taamaattumillu suliffeqarfiup sullittagaanit.

Akinik assigiissaarinermik 2003-miilli nutarnerinerup kingorna innaallagissap, erngup aamma kiassaanerup nioqutigineqarnerminni akiinut najukkani nioqutissiornermut aningaasartuutitut attuumassuteqarsimavoq, tassa Nukissiorfiit Aningaasaqarnermut Inatsit aqqutigalugu ingerlatsinerminut tapiissutisisarpoq najukkani nioqutissiornermut amigartooruteqarfusunut taartisiatut.

Inatsisartut peqqussutaata nukissamik pilersuinermut tunngasup 1997-imeersup aamma assingusumik imermut tunngasup 2007-imeersup, Nukissiorfinnut killiliussamik pilersitsippat suliffeqarfittut innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik Kalaallit Nunaanni pingaarnertut pilersuisussaasutut. Taamaattumik killiliussaliunneqarput iluanni aamma inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut atugassarititaasut mianeralugit Nukissiorfiit inuussutissarsiornermi suliffeqarfittut namminersortitut ingerlassaaq, mingutsitsinngitsumik ingerlatsineq aamma sullitanut aaqiinerit pitsaasut qitiutillugit, tassami Nukissiorfiit akigititaat aamma nioqquteqarnermini piumasaqaataat Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarmata.

Nukissiorfiit nioqutissiorfigisaminnik annertussuliinerminnut aallaavigisarpaat najukkani inoqutigiit aamma inuussutissarsiutinik ingerlatsiviit pilersorneqarnissaannut naatsorsuutigineqartut, tamatumunnga ilanngullugit aalisakkanik suliffissuit pisariaqartitsinerat, taakku annertussusiisa nioqutissiornermi pinnaasanik atuneq annertusittarpaat nioqutissiornermut aningaasartuutitut naleqqiussilluni.

⁷ Pineqartut amerlanersaat tassaapput akiligassiisutit ullormi naatsorsuutitut killigittinneqartumi kisitsinermi (31. decembari 2017) akilerneqarfissartik suli nallersimangikkaat.

FOTO: INUKMEDIA, Peter Jensen

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Nalorninartoorfiusinnaasunik aqutsineq

Pilersuinermetik qulakkeerinnineq

Pilersuinermetik qulakkeerinnineq Nukissiorfinnit tamatigut tullerriaarinermetik salliutinneqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq nioqutissiornermetik unittoornerusinnaasup najugaqarfii pineqartut aningaasaqarniarnerisigut eqqusavai ajornerpaamillu pisoqassagaluarpat innuttaasunik qimarngutsitsinermetik kinguneqarsinnaalluni ukiup qanoq ilinera apeqputaalluni. Taamaattumik najugaqarfinni ataasiakkaani sillimmaeqarpoq illoqarfii aamma nunaqarfii innuttaasuisa amerlassusiannut naleqqussakkanik aamma umiarsuakkut imaluunniit silaannakkut ajutoornermetik atortussanik pilertortumik ingerlatsisinnaaneq apeqputaattillugu.

Sulisut

Sulisunik ilinniarluarsimasunik sulisoqaannarsinnaaneq aamma pilersitsitsilerneq pisortat isumaqatigiissutaat tunngavigalugit tassaavoq Nukissiorfinnut annertuumik unaminartut ilaat. Nukissiorfinnit siunertaqarlumut sulissutigineqarpoq najukkanut attuumassuteqartunik sulisoqarnissaq suliffeqarfiup aqqissuussaanerani immikkoortuni tamani.

Nukissiorfiit annertuumik ajornartorsiutigaat Nuummi sulisunut inissianik pissarsisnaanini Namminersorlutik Oqartussat sulisunut ineqartitsinermetik aqqissuussinerat aqutugalugu. Tamatuma annertuumik ajornakusoorippaa sulisussanik piukkunnaatilinnik sulisussarsisnaaneq aamma sulisoqaannarsinnaaneq. Taamaattumik Nukissiorfiit piviusumik misissorpaat suliffeqarfik periarfissinneqarsinnaanersoq Nuummi inissartalinnik illuliornissamut, taanna nukissiamik atuinermetik pitsanngorsaalluni misile-raaffiusaaq aammattaaq nammineq sulisorisaminut attartortittagassaminik.

Nukissiorfiit attaveqaasersuutaasa nutaanngorsarneqarnerat ilutugalugu aqqiissutit ilanngunneqartarput, ungasianit nakkutiginninneq aamma aqutsineq periarfissanngortillugu, tamatuma piffissami ungasinnerusumi piukkunnaatilinnik sulisusaqarnissamut unaminartutut ilimagisat ilaat aqqissavai. Tamatumunnga tunngatillugu najukkani ilinniartitseqqinnernik suliaqarneq pitsanngorsarneqarpoq assinganik siunertaqarluni.

Uuliap akia aamma nunat allat aningaasaataat

Nukissiorfiit uuliamik dieselimik pisiaqartarnera koruunit atorlugit akilersinneqartarpoq uuliallu akiata nikerarnerata kinguneraa Nukissiorfiit aningaasartuutaasa uuliap akia malillugu nikerartuunerat. Tamatumunnga ilaavoq

Nukissiorfiit akigititaannut tamatuma tupinnanngitsumik attuumassuteqarnera. Taamaattorli kingulleq taaneqartooq politikikkut aalajangerneqartarpoq.

Nioqquteqarnermetik akigitinneqartut

Nukissiorfiit nioqquteqarnermetik aamma pilersuinermetik piumasaqaataat Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarput, taamaattumillu taakkunatigut politikikkut aalajangiinermetik pingaarnertut erserinneqartarput, tulliatullu najugaqarfinni ataasiakkaani nioqutissiornermetik aningaasartuutit tamatumunnga attuumassuteqartut. 2017-imi akigitinneqartut atuuttut ilusiat naapertorlugi nuna tamakkerlugi innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut annerpaaffissat aamma minnerpaaffissaat aalajangersarneqarpoq. Ataatsimoortumik isiginnilluni nioqutissiat allat ataatsip arlalliluunniit sinneqartoorteqarfiusut nioqutissiat allat amigartooruteqarfiusut matussusertarpat, illoqarfii nunaqarfinnik akiliussisarput aamma sullittakkat privatit il.il. aalisakkerivinnut taper-tapput akigitinneqartut appasinnerusut aqutugalugit. Akigitinneqartut ineriartornerat ukiuni arlaqartuni nalinginnaasumik aningaasat pisissutaasinnaanerisala nalingisa ineriartornerat qaffaseqatigaat. 2018 aallarnerfigalugu Nukissiorfiit assigiimmik akeqartitsinermetik nuupput, tamanna imatut paasineqassaaq atuisartut nalinginnaasut innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut akigitinneqartut assigiit akilertarpat. Aalisakkanik suliffissuit sulit najukkani nioqutissiornermetik aningaasartuutit 41,5 procentiat akilertarpat, taamaattorli annerpaamik innaallagissamut 1,60 kr./kWh aamma imermut 19,00 kr./m³-mut, taakku nioqutissianut taakkununnga atuisartunut akigititaavoq nalinginnaasoq.

Pisarfii

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaannit isigalugu suliffeqarfiuvoq anginerusooq, kisianni nunani allani pisarfinnit pisariaqartunit Nukissiorfiit aningaasaqarnermetik tunngatillugu pisartuuvoq pingaaruteqarpallaanngitsooq. Tamatuma piviusumik kinguneraa Nukissiorfiit tamatiguunngitsooq pisinermetik aamma akinut tunngatillugu atugassarititaasut pitsaanerpaat angusinnaasarmagit, aammattaaq suliffeqarfik suleqatigisartakkaminut, issittumi pissutsinik ilisimasaqartunut pituttorsimavallaalersinnaavoq. Tamatuma assigisaanik pissarsiffusinnaasut najugaqarfinni arlalinni killeqarput, assersuutigalugu tamatuma Nukissiorfiit sanaartortitsinera akisuninngortissinnaavaa nioqutigineqartunut akigitinneqartunut sunniuteqarsinnaasumik. Taamaattumik ataatsimoortumik Nukissiorfiit sulissutigaaq pisarfinni piukkunnaatilinni ikinnerusuni pingaaruteqarnerulernissani aammattaaq nunami maani piginnaasunik aamma akinut unammillersinnaasunik pisarfinnik tunngaveqalersinnaanissap ineriartornera tapersorsorlugi.

Erniatigut nalorninaroorfusinnaasut

Taarsigassarsiat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat 2016 sioqqullugu Landskarsimut erniaat 6 procentiuvoq, taamaattorli taarsigassarsianut nutaanut taamaallaat 3 procent ernianut akiliutigineqartarluni. Soorlu matuma siuliani taaneqareersoq akigitinneqartunik aaqjissuus-seqqinnermut atatillugu 1.1.2018-imi atuutilersumik aalajangerneqarpoq taarsigassarsiat 6 procentimit ernialersorneqartut milliartortillugit 3 procentimut appariartortinneqassasut. Tamanna imatut ingerlanneqassaaq ukiut tamaasa 0,22 procentimik appartitsisarnikkut erniat procentiat 3 procenti tikitslerlugu. Tamanna tunngavigalugu naatsorsuutigineqarpoq taamaallitutik ernianut aningaasartuutit piffissap ingerlanerani appariartornissaat.

Silap qanoq issusiata allanngoriartornera

Siallertarnerata aamma nittaattarnerata allanngoriartornerat Nukissiorfinnut annertuumik piviusumik sooranartuuvoq, tassami imermik nukissiorfiit aamma imermik imerneqartussamik pilersuiffiusartut sialluup aamma nittaallap annertussusaat isumalluuteqarfiusuummata.

Panernersuaq nunarsuami sumiiffinni arlalippassuarni unamminartooreerpoq kiisalu Nukissiorfiit imermik nukissiorfiit dieselitortunik tapertalersorneqassappata imaluunniit taarserneqassappata innaallagissamik kiassaanermillu nioqquutissiornermut, taava suliffeqarfiup naatsorsuutitigut angusaat pitsaanngitsorujussuarmik sunnerneqassapput, taamatuttaaq tatsit imermik imerneqartussamik pilersuiffissat nutaat pioreersunut attavilersorneqarnissaannut sanaartornermut aningasaliisoqartussaassalluni.

IT-mit isumannaallisaaneq

IT-mut sammisumik isumannaallisaanerup pitsanngorsarneqarnissaa 2017 malunnaateqarluartumik qitiutinneqarpoq. Anguniagaqarluartumik sulissutigineqarpoq IT-mi ataveqaatit nakkutigineqarnerannut atortut iluaqutaasut atulersinneqarnissaat, tamatumunnga ilanngullugit nioqquutissiornermi (SRO-mut atortunik) Aqutsinnermut, Naleqqussaaneermut aamma Nakkutiginninnermut atortut. Tamatumunnga taamatuttaaq ilaapput backuppiliornermut atortut pisariaqartut Nukissiorfiit paasisutissaataanik isumannaallisaanissamut.

UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT

Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat nalinginnaasut ingerlatsinermut tapiissutit ilanngunnagit -12,9 mio. koruuniupput 2016-imi -25,8 mio. koruuniullutik. Ingerlatsinermut tapiissutit ilanngullugit ukiumi pineqartumi 2017-imi naatsorsuutitigut angusat tassaapput +0,8 mio. koruunit, 2016-imi -0,5 mio. koruunit.

Ukioq 2017-imi kaaviiartitat tassaapput 826 mio. koruunit, 2016-imi tassaallutik 825 mio. koruunit. Annertuserannut pissutaavoq kaaviiartitsinerup innaallagissamut tunngasup 2016-imit annertunerunera. 2017-imi kaaviiartitsineq innaallagissamut tunngasoq 466 mio. koruuniuvoq, tassalu 2016-imit naleqqiussilluni 9,3 mio. koruuninik annertunerulluni, tamatuma assigaa 2 procentit missaat. Annertuserannut pingaarnertut patsisaavoq innaallagissamik nalinginnaasumik akeqartumik kaaviiartitsinerup annertunerunera.

Imerk nioqquteqarnermi 2017-imi kaaviiartitsineq 89 mio. koruuniuvoq 2016-imullu naleqqiussilluni allannguteqanngilaq. Kiassaanermik nioqquteqarnermi 2017-imi kaaviiartitsineq 242 mio. koruuniuvoq, tassani ilaapput innaallagissamik kiassaneq aalajangersimasooq aamma qaminneqarsinnaasooq. Kaaviiartitsineq kiassaanermut tunngasoq 2017-imi, 2016-imit naleqqiussilluni, 1,4 mio. koruuninik annikillivoq, taassuma assigaa 0,6 procentit missaat.

Nukissiorfiit 2017-imi ataavartumik tunngaveqarluni nukissiornermut atortunit allanit innaallagissamik 0,4 mio. koruunit nalinginut pisiaqarpoq 2016-imi 0,3 mio. koruunit. Innaallagissamik pisiaqarneq kaaviiartitsinermit innaallagissamut tunngasumit ilanngaattit ilanngunneqarpoq.

Kaaviiartitsineq alla taakkununga ilaatigut ilaallutik aki-lutinit isertitat aamma utertinneqartut 2017-imi 39 mio. koruuniupput 2016-imi 36 mio. koruuniullutik.

Nioqqutissanik nioqqutissiornermut atorneqartunik atuneq tasaanerumut innaallagissamik aamma kiassaanermut nioqqutissiornermut gasuuliamut 2017-imi 0,7 mio. koruuninik, 2016-imit naleqqiussilluni annertusivoq. Gasuuliamut 2017-imi aningaasartuutit 186 mio. koruuniupput qaffasissutsip 2016-imi annertussuseq assigaa. Uuliap akiata 2017-imi 2016-imit naleqqiussilluni appasinerunera pissutigalugu, uulia 2017-imi atorneqartoq 1,7 mio. literit missaannik 2016-imit naleqqiussilluni annertuneruvoq. Sisimiuni 2017-imi gasuulia atorneqartoq 2016-imi atorneqartumit 1,8 mio. literit missaannik annertuneruvoq. Annertuseriaammut pissutaavoq najukkami imermik nukissiorfimmuut tatsimut imermik pilersuisumut erngup kuuttup ilimagisamit annikinnerunera tamannalu pissutigalugu tatsip ernga annikinnerulluni. Kommunit eqqak-

kanut ikullaasarfinit kiammik sinneruttumik pisiaqarneq apparpoq 8,1 mio. koruuninut 6,8 mio. koruuninut.

Akissarsianut aamma sulisoqarnermut aningaasartuutit 2017-imi 8,2 mio. koruuninik, 2016-imit naleqqiussilluni apparput, taakku assigaa 4,8 procentit. Akissarsianut aningaasartuutit 9,5 mio. koruuninik apparput taakku assigaa appariaat 5,8 procentit. Apparnerannut patsisaanerpaavoq 2016-imi isumaqatigiissutit tunngavigalugit aqqiisoqarnera 10,9 mio. koruuninik amerlassuseqartunik, tassani 2016 qaangerlugu kingumut utertoqarpoq. Sulisoqarnermut aningaasartuutit allat 1,4 mio. koruuninik amerlipput taakku assigaa 17,7 procentit. Amerleriaammut patsisaasooq pingaaruteqartoq tassaavoq ataatsimiinnertut aningaasartutit amerliartornerata, taakku 1,1 mio. koruuninik amerleriarput.

Nukissiorfiit 2017-ip ingerlanerani aamma 2018-imit isermermi nangeqqillugu aningaasat sinneruttut, maskinmesterinik isumaqatigiissutit tunngatillugu tapinut akilernerqarsimangitsunut tunngatillugu illuartitat, akilernerqarnissaat sulissutigaat. Aningaasat illuartinneqarsimasut suli annikitsunik sinneqarput, naatsorsuutigineqarpoq taakku amerlanersaasa ukiumi matumani akilernerqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Nukissiorfinnit ukiuni 5-imi pisoqalisoorinissamut tunngavioq 1. juuli 2018-imit atuutilernissaa siunertaraat. Maskinmesterit peqatigiiffiat ingerlaneq pillugu ilisimatinneqarpoq, tassa Nukissiorfiit aningaasanik illuartinneqarnermut sinneruttunik akiliinissaminut pilersaarutaanut tunngatillugu.

Nioqqutissiornermi aningaasartuutit allat ilaatigut taakkununga ilaallutik sillimasinerit aamma atortunik illuutinillu ingerlatsinerit 2017-imi 148 mio. koruuninik amerlassuseqarput, 2016-imi 132 mio. koruuniullutik, tamanna 16 mio. koruuninik amerleriaataavoq qaffariaat 12,1 procentit assigalugit. Nioqqutissiornermi aningaasartutit allat amerleriarnerannut pissutaapput uuttuutinik taasersuineq aammattaq ataavartumik tunngaveqartumik nukissiuutinik suliniutinut aningaasartuutit. Tamakku saniatigut nalinginnaasumik nikerartoqarpoq annertuumik aningaasartuutaasunut tunngatillugu, tassa motorinik sukumiisumik misissuinernut aamma erngup aqqaannik iluarsaassinernut. Ingerlatsinerit taamaattut imaangillat ukiut tamaasa uteqqattaartumik najukkani ataasiakkaanni pisartuusut.

Iluarsaassinernut aamma aserfallatsaaliuinernut atukkat 2017-imi nioqqutissiornermi aningaasartuutit allat 32 procentiannik annertussuseqarput, allaffissorneq 23 procentit aamma sillimasiinerit 11 procentit. Tamatumunnga ilanngunneqassapput inatsisilerituunut, kukkunerisui-nermut aamma uuttuutinut il.il. aningaasartuutit.

UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT

Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit 2017-imi 241,9 mio. koruuninik annertussuseqarput, taakku 2,7 mio. koruuninik appariaataapput, 1,1 procentit assigalugit. Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit apparnernannut pingaarnertut patsisaavoq imermik nukissiorfiit piusinnaassusiinik sivitsuineq taamaattorli tamatuma annertunersaa Nukissiorfiit Igalikumi suliniutip misiligutaasortaanik ingerlaannartumik naleerutsitsineranik 8,0 mio. koruuninik matussuserneqarpoq, tulliatullu Nuugaatsiami atorut, siusinnerusukkut taaneqareersutut, nalinginik 4,3 mio. koruuniusunik appartitsisoqarpoq 0 koruuninut. Tamakku saniatigut innaallagissap aqquataannik katersuutsitsiviit pisoqalillutik atorsinnaajunnaarsimasut nalingi appartineqarput, taakku nutaanik taarserneqarsimapput innaallagissap aqquataannik katersuutsitsivinnut pisoqqanut kingoraartissat pissiarsiarineqarsinnaanngimmata.

Ernianut aningaasartuutit 2017-imi 93 mio. koruuniupput appariaat 7,8 mio. koruunit, 2016-imut naleqqiussilluni, taakkua assigaat appariaat 7,7 procent. Appariaatinut ikinnerusunik taarsigassarsisoqarnera aamma taarsigassarsinerup 2017-ip naanerani pisimanera pissutaapput.

Akiligassaqtartut akiligassaat 2017-imi 149,5 mio. koruuniupput, taakku 2016-imut naleqqiussilluni 6 mio. koruuninik amerleriaataapput, taakku assigaat 4,2 procentit. Amerleriaatinut pissutaavoq ilaatigut 2017-imi annertunerusunik 2016-imut naleqqiussilluni kaaviiartitsineq. Pisassareriikkat ullormi naatsorsuutinik naammassinninnermi 2017-imi 135 mio. koruuninut qaffassimapput, 2016-imi 130 mio. koruuninut.

Aningaaserivimmi uninngasuutit 2017-ip naanerani 15 mio. koruuniupput 2016-imi 37 mio. koruuniullutik. Landskarsimi atuisinnaanermi atuineq 2017 26 mio. koruuniuvoq 2016-imi tigusineq 29 mio. koruuniulluni. Taamaalillutik aningaasat tigorianaat katillugit 33 mio. koruuninik amerlipput.

Katillugit oqimaaqatigiissitsineq 2017-ip naanerani 4,6 mia. koruuniuvoq. Ilanngaaseereerluni Landskarsimut akiitsut 1,5 mia. koruuniupput kiisalu namminerisamik aningaasaatit 3 mia. koruuniupput.

Ilanngussisarnermi aamma uuttuisarnermi nalorninarsinnaasut

Ukiumoortumik nalunaarusiami pissutissaqanngilaq ilanngussisarnermit aamma uuttuisarnermi pingaaruteqartumik nalorninarsinnaasunik. Taamaattorli naatsorsuusionerme periuiseq atorneqartoq, tassani immikkoortumi immikkoortumut innersuussisoqarpoq, tassani takuneqarsinnaavoq nalikilliliinerit ilanngunneqartarnerannut aamma uuttorneqartarnerannut periutsit 1. januaari 2018 aallartiffigalugu allanngortinneqartut.

Pissutsit nalinginnaanngitsut

Ullup oqimaaqatigiissitsiffiusup kingornatigut pissutsinik nalinginnaanngitsunik naammattoorsisoqanngilaq.

Ukiumoortumik naatsorsuusionerup naammassereernerani pisut

Ullup oqimaaqatigiissitsiffiusumit ulloq manna tikillugu pissutsinik atuutilersoqanngilaq ukiumoortumik nalunaarummik naliliinermik nikisitsinnaasunik.

NAATSORSUUSIORNERMI PERIUSEQ ATORNEQARTOQ

Ukiumoortumik naatsorsuutit "Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq" tunngavigalugu saqqummiunneqarput.

Ukiunut kingullermut sanilliusilluni naatsorsuusiaaseq atorneqartoq allannortinneqanngilaq.

Naatsorsuutitut ilanngussisarneq naliliisarnerlu ataatsimut isigalugit

Naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartarput isertitat isertitarineqarnerannut ilutigitiillugu. Taamatuttaaq aningaasartuutit taakkununga ilanngullugit nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartarput.

Pigisat nalillit oqimaaqatigiissitsinermit ilanngunneqartarput ilimagineqarsinnaappat siunissami pisussat kingunerisaannik aningaasaqarnikkut suliffeqarfimmut iluaqutaasinnaanerit, aammalu pigisap nalillip nalinga tutsuiginartumik nalilerneqarsinnaappat.

Pisussaaffiit oqimaaqatigiissitsinermit ilanngunneqartarput ilimagineqarsinnaappat siunissami tamanna suliffeqarfiup aningaasaqarniarnermigut iluaqutigisassai ilanngarneqassasut, aamma pisussaaffiup nalinga tutsuiginartumik nalilerneqarsinnaappat.

Ilanngussinermi siullermi pigisat nalillit aamma pisussaaffiit pisiarinerannu akiviart tunngavigalugu nalilerneqartarput. Ilanngussinerup siulliup kingorna naliliutit aamma pisussaaffiit nalilerneqartarput naatsorsuutini kisitsisit ataasiakkaat pillugit matuma kingulianiittuni nassuiaatigineqartut.

Ilanngussinermi aamma naliliineri annaasaqaatit aamma nalominartorsiorfusinnaasut siumut takorloorneqarsinnaasut isiginiarneqartarput, ukiumoortumik nalunaarsiap/ukiumoortumik naatsorsuutit suliarineqannginnerani takuneqarsinnaasut, kiisalu pissutsit taamaannerat imaluunniit taamaannginnerat ullormi oqimaaqatigiissitsinerup suliarineqarfiani uppersarissimappassuk.

Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut aamma sanaartukkanik pigisat nalillit tigussaasut naatsorsuutitigut nalingi ukiut tamaasa misissorneqartarput, taamaaliornikkut aalajangeriarlugu nalingisa apparnissaannut ilimanartoqarneris, tassa nalinginnaasumik nalikilliliinerup ersersinneqartarput saniatigut. Taamaattoqarpat pisiareqqinnissaannut naliliunneqartup appasinnerusup nalinganut nalinik appartitsisoqartarpoq.

Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat

Ilanngaaseereerluni kaaviiartitanut ilaapput tunisat pisisartunut akiligassiisutigineqarsimasut. Tamatuma saniatigut nassuiaat 1 innersuussutigineqarpoq.

Immikkut ittumik inissitat

Immikkut ittumik inissitanut ilaapput isertitat aamma aningaasartuutit tassaasut pisut suliffeqarfiup nalinginnaasumik ingerlatsineranut attuumassuteqanngitsumik pilersimasut, taamaattumillu uteqqiattumik pisarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanatik.

Sanaartukkanik pigisat nalillit

Sanaartukkanik pigisat nalillit Nukissiorfiit 1. januaari 1998-imi pigisat tamatumalu siornatigut sanaartukkanik ilanngaatiginnittarnermut naleqqiussilluni naleerutsinneqareersimasut, nalilerneqarput aamma pisiareqqinnissaasa nalingi tunngavigalugit ilanngunneqarlutik tassannga ilanngaatigineqarlutik piffissami atorneqarsimaneranni nalinginik appartitsinerit piffissaq atorneqalerfigisimasat tunngavigalugu naatsorsorneqarlutik. Nunaqarfinni sanaartukkat 1. januaari 1998-imi tiguneqartut 1. januaari 2004 killiffigalugu nalilerneqarnerat tunngavigalugu ilanngunneqarput aamma nalikillilerneqartarlutik naliliutit piusinnaanerit naatsorsuutigineqartut tunngavigalugit. Sanaartukkanik atortuulersitsineri ileqqoq pingarneq tassaavoq sanaartukkat ukiup naatsorsuiffiup naanerata kingornatigut 1. januaari aallartiffigalugu atuuttunngortinneqartarnerat, tamatuma kingornatigut nalikilliliinerit aallartittarput. Atortunut assakaasulinnut aamma pequtitut tunngatillugu nalikilliliinerit aallartinneqartarput pisiarinerneqarnerisa kingornatigut qaammat qaangiukkaangat.

Nammineq aningaasalersorlugit illuutit, angallannermi atortut aamma maskiinat nalikillilerneqartarput piusinnaanerata naatsorsuutigineqarnera tunngavigalugu allannguuteqanngitsumik, aamma naatsorsuutini immikkut allatorneqanngillat.

Ukiut tamaasa assigiimmik nalikilliliisoqartarpoq tamatumunnga tunngaviusarpoq pigisat nalillit piffissami qanoq siviisutigisumi atorneqarsinnaanerit tunngavigalugu nalilleereernikkut:

Illuutit aamma sanaartukkat	
siammarterinermit aqquutit ilanngullugit	ukiut 5-80
Angallannermit atortut aamma maskiinat	ukiut 4-10

Pigisat naliliutit 50.000 koruunit ataallugit pisiarineranni nalillit ukiumi pisiarinerneqarfiani naatsorsuutitut tamakkerlugit aningaasartuutit ilanngunneqartarput. Ledningilugit aningaasartuutit atorneqartut taarserneqarnerat

FOTO: INUK MEDIA, Peter Jensen

NAATSORSUUSIORNERMI PERIUSEQ ATORNEQARTOQ

500.000 koruuninit appasinneruppat ukiumi suliarineqarfianni aningaasartuutitut tamakkerlugit ilanngunneqartarput. Atortut IT-mut tunngasut allaffissornermi atorineqartussat tunngaviumik ingerlaannartumik nalikilliliinikkut naleerutsinneqartarput, imaanngippat taakku suliniummut annertuumut ataasmoortumik, atortunik sukumii-sumik allannortiterineri imaluunniit annertusaanermi ilaatinneqartussaasut. IT-mut atortunik pisineri nalikilliliinerit aallartinneqassappata piffissaq nalikilliliiffusoq ukiumi pingasunik sivissuseqassaaq.

Nioqqutissat nioqqutissiornermut atugassat uningasuutit

Nioqqutissat nioqqutissiornermut atugassat uningasuutit pisiarineri akiviat tunngavigalugit nalilerneqartarput, tassani atorineqartarpoq agguaqatigiissitseriaaseq tikisinnissaannullu aningaasartuutit ilanngunneqartarput, taamaattorli orsussa q uningasuutigineqartarpoq ilanngunnaq. Tamakku pisiarineri akiviat tunngavigalugu nalilerneqartarput. Akinik appartitsineri tunineqarnerani ilanngaaseereluni nalinga tunngavigineqartarpoq, taanna pisiarinerani akianit appasinnerugaangat.

Orsussa aamma kingoraartissamaatitut uningasuutit toqqortat nalilerneqarneranni ilaatinneqarput, takuuk nioqqutissiornermut atugassat uningasuutit pillugit nassuiaat.

Tunisineri pisassareriikkat

Tunisineri pisassareriikkat nalingat aalajangerneqartarpoq tunineqarnissaanut nalinganut aaqiissutigineqartarput akiligassiissummi akiliigallarneq annikippallaartoq imaluunniit annertuallaartoq, kiisalu ilanngaatigineqartarpoq annaasaqaateqarsinnaanermut sillimanermut illuartitat. Annaasaqaateqarsinnaanermut illuartitat naatsorsorneqartarput pisassareriikkat ataasiakkarlugit immikkut nalilerneqarnerat tunngavigalugu.

Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsorneqarnerat

Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsorneqarnerat suliarineqartarpoq periuseq toqqaannangitsoq atorlugu tassani malinneqarpoq "Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq."

Kisitsisit najoqqutassat

Kisitsisit najoqqutassat Den Danske Finansanalytikerforeningip "Anbefalinger og Nøgletal" ilitsersuutai tunngavigalugit suliarineqarput. Innersuussutigineqarpoq kisitsisit pingarnerit aamma najoqqutassat allattorsimaffiat kisitsi-

sinik najoqqutassanik ataasiakkaanik naatsorsueraatsimut tunngatillugu.

Kisitsisinut najoqqutassanut kisitsinermut atorineqartarput (formelit)

Aningaasaatinik sinneqartoortut: ingerlatsineri angusat kaaviiartitsinerup katinnerata agguaqatigiissinnera procentinngorlugu

Akiliisinnaassuseqarneq: namminerisamik aningaasaatit kaaviiartitsinerup katinnerata agguaqatigiissinnera procentinngorlugu

Naatsorsuusiornermi periutsip atorineqartarput 2018-imiit allannornissaa

Nukissiorfiit 1.1.2018 atuutilersumik naatsorsuutini, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammieertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu, saqqummiussisalissaaq. Tamatuma kingunerisaanik Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuusiortarneruq pillugu inatsit naapertorlugu suliffeqarfiit naatsorsuusiortarnerat C tunngavigalugu saqqummiussisalissaaq.

Naatsorsuusiortarneruq C naapertorlugu naatsorsuutini saqqummiussisarnermut ikaarsaariarnerup kingornatigut, taava 2018-ip aallartinnerani Nukissiorfiit sanaartukkanik naliliutaasa nalilersoqqinnerat ingerlanneqassaaq, tassa periuseq impairment-test atorlugu najukkani ataasiakkaani tamani sanaartukkat pigineqartut nalilerneqassammata.

Tamatumunnga pissutaavoq maleruaqqusat nutaat suliffeqarfiit naliliutimik nalinginik naliliisarnerannut piumasaqaatit sakkortusimmatigik. Maleruaqqusat nutaat erseqqissarpaat piumasaqaatit allannguutaat soorlu akinut naliliutip kaaviiartitsinermik pilersitsisnaaneranut nalinik naliliineri ilanngullugit isiginiarneqartassat.

Assigiimmik akeqartitsineri aqqiissuseqqinneq nutaaq tunngavigalugu Nukissiorfiit naliliutaasa arlallit sinneqartoortut pilersitsisnaanerat najugaqarfinni assigiinngitsuni allannortinneqarpoq.

Sanaartukkanik nalileqqinnermi takuneqarsinnaavoq sanaartukkanit immikkoortunit ataasiakkaanit isertitat aningaasartuutit taakkununga attuumassuteqartut ilu-mut nammassinnaaneraat. Imaattoqarpat aningasartuutit isertitanit qaffasinnerullutik, taava sanaartukkat nalingat appartinneqassaaq naleqqiussineq tunngavigalugu. Tamanna imatut paasineqassaaq sanaartukkat immikkoortut ataasiakkaat nalingat tamakkerlugit imaluunniit ilaannakortumik appartinneqassat.

Ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit tunngavigalugu naatsorsuusiortarnermi periutsimut atorineqartumut allannguutit sunniutaat namminerisamik aningaasaatini ukiup naanerani iluarsineqassapput. Sanaartukkanut 1.1.2018 sioqqullugu pissarsiarineqarsimasunut kingunerissavaa nalinik appartitsinerup namminerisamik aningaasaatitigut ingerlanneqassasoq.

Periuseq impairment-test sanaartukkanik naliliutinik 31.12.2017 sioqqullugu pissarsiarineqarsimasunut atorineqarpat, taava nalinik appartitsineq naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat aqutugalugu ingerlanneqassaaq.

Naatsorsuutigineqarpoq sanaartukkanik naliliutit nalingat 1,2 mia. koruunit missaannut 1.1.2018-imi appartinneqassasoq. Tamatuma kingunerissavaa namminerisamik aningaasaatit kisitsisip assinganik millisinneqassasoq.

Nalinik appartitsinerup sunniutaa kinguneqassaaq 2018-imi aamma ukiuni aggersuni nalikilliliinerit appsinnerunissaanut. Naatsorsuutigineqarpoq 1.1.2018-imiit nalikilliliinerit ukiumut ukiut tamaasa 88 mio. koruunit missaannik annikillissasut.

Matuma siuliani allannguutininut allaaserineqartunut ilanngullugu ukiumi pineqartumi sanaartukkanik naammassinneqartunut ilanngussisarnermut periuseq, allanngussaaq imaalilluni nalikilliliinerit ukiup tulliuuttup nikinnerani aallartissallutik, tassa siunissami taakku ingerlaavartumik ilanngunneqartassapput qaammammit pineqartumit naammassinneqarnerannit. Ilimasuutigineqarpoq tamanna 2018-imi naatsorsuutitigut angusanut ajorseriaataassasoq 5 mio. koruuninik, tamannalu allanngortitsinerumut atatillugu ataasiaannartumik pisussaavoq.

Naatsorsuusiortarneq pillugu nalunaarutip nutaap aammattaaq 2018-imiit kingunerissavaa ukiumoortumik nalunaarusiami annertunerusumik nalunaarusiortarnissaq. Ilaatigut tamatuma kinguneraa naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarneranni allanngortoqarnera, assersuutugalugu siunissami kaaviiartitat nalunaarsorneqartassapput nioqqutinut immikkoortiterlugit, tamannalu kaaviiartitsinerup katiterneqarneranut suli immikkuaalunerusunik takutsissaaq. Tamakku saniatigut maleruaqqusani allannguneq naatsorsuutininut nassuiaatinut tunngatillugu nalunaarusiortarnermik allanngortitsinissamik pisariaqartitsissaaq.

NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT NALUNAARSORNEQARNERAT

	(1.000 kr.)	2017	2016
Nassuiaat			
	Ilanggaaseereerluni kaaviiartitat		
	Ilanggaaseereerluni kaaviiartitat innaallagiq, imeq aamma kiassaaneq	797.409	789.287
	Ilanggaaseereerluni kaaviiartitat allat	38.717	36.128
1	Ilanggaaseereerluni kaaviiartitat katillugit	836.126	825.415
	Nioqqutissanik tunisassioernermi atukkat	(204.457)	(203.729)
	MATUSISSUTISSAT	631.669	621.686
	Aningaasartuutit aalajangersimasut		
2	Sulisoqarnermut aningaasartuutit	(162.076)	(170.246)
3	Aningaasartuutit aalajangersimasut allat	(147.674)	(131.931)
	Aningaasartuutit aalajangersimasut katillugit	(309.750)	(302.177)
	ERNIAT NALIKILLILIINERILLU PITINNAGIT ANGUSAT	321.919	319.509
	Naliliutinik nalikilliliineq nalinillu appartitsineq	(241.944)	(244.639)
	ERNIAT IL. IL. PITINNAGIT ANGUSAT	79.975	74.870
	Erniat		
	Sanaartukkanut akiitsunut erniat	(93.038)	(100.785)
4	Erniat allat, ilanggaaseereerluni	173	119
	Erniat katillugit	(92.865)	(100.666)
	IMMIKKUT INISSITAT PITINNAGIT ANGUSAT	(12.890)	(25.796)
5	Immikkut inissiat, ilanggaaseereerluni	-	2.300
	UKIUMI PINEQARTUMI ANGUSAT	(12.890)	(23.496)
	Naatsorsuutigut angusat nuunneqartut	(12.890)	(23.496)

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

	(1.000 kr.)	2017	2016
Nassuiaat			
Nassuiaat			
Sanaartukkanik pigisat tigussaangitsut			
6	Qarasaasiani programmit (software)	16.025	24.132
7	Software ineriartortinneqartut	-	1.950
	Naliliutit tigussaangitsut katillugit	16.025	26.082
Sanaartukkanik pigisat nalillit			
Sanaartukkanik pigisat tigussaasut			
8	Illuutit aamma sanaartukkat	4.214.121	4.359.200
9	Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut	88.734	37.619
10	Assartuinermi atortut aamma pequtit	17.650	14.287
	Sanaartukkanik pigisat tigussaasut katillugit	4.320.505	4.411.106
	Sanaartukkanik pigisat nalillit katillugit	4.336.531	4.437.188
Kaaviiartitsinermi naliliutit			
Nioqqutissat tunisassiornermi atugassat			
11	Quersuarni uningasuuq	75.752	75.094
	Nioqqutissat uninngasuutit katillugit	75.752	75.094
Pisassareriikkat			
12	Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat	149.493	143.491
	Landskarsimit pisassareriikkat	25.553	-
13	Pisassareriikkat allat	584	487
	Piffissamut killilerlugit inissitat	-	-
	Pisassareriikkat katillugit	175.630	143.978
	Aningaasat tigoriaannaat	15.086	36.641
	Kaaviiartitsinermi naliliutit katillugit	266.468	255.713
	Pigisat nalillit katillugit	4.602.999	4.692.901

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

	(1.000 kr.)	2017	2016
Nassuiaat			
Akiitsut			
Namminerisamik aningaasaatit			
	Aningaasaliissutit aalajangersimasut	37.160	37.160
14	Sanaartukkanik pigisat nalinginik iluarsiissutit	2.530.974	2.530.974
15	Angusat nuunneqartut	428.494	427.672
	Namminerisamik aningaasaatit katillugit	2.996.628	2.995.806
Akiitsut sivilisuumik akilersugassat			
16	Akiitsut sivilisuumik akilersugassat	1.466.439	1.466.919
	Akiitsut sivilisuumik akilersugassat katillugit	1.466.439	1.466.919
Akiitsut sivikitsumik akilersugassat			
	Akiitsut sivilisuumik akilersugassat ilaat sivikitsumik akilersugassat	60.480	129.821
	Landskarsimut akiitsut allat	-	29.298
	Sulinngiffeqarnersiutit aamma aningaasarsiat akiligassat	21.182	23.869
	Nioqqutissanik aamma sullissinernik pisisarfit	43.616	27.273
	Akiitsut allat	14.655	19.915
	Piffissamut aalajangersimasumut inissitat	-	-
	Akiitsut sivikitsumik akilersugassat katillugit	139.932	230.176
	Akiitsut katillugit	4.602.999	4.692.901
17	Pisussaaffusinnaasut aamma isumaqatigiissuteqarnikkut pisussaaffit		

ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNERAT

periuseq toqqaannangitsoq malillugu

	(1.000 kr.)	2017	2016
Nassuiaat			
	Nalikilliliinnginnermi angusat	321.920	319.509
	Ilanngaaseereerluni erniat	(92.865)	(100.666)
	Sanaartukkanik tunisanit annaasat aamma iluanaarutit	(8.383)	(5.906)
	Immikkut inissitat	-	2.300
	Sanaartukkanik nalilinnik pisineq	(141.517)	(148.910)
	Sanaartukkanik nalilinnik tunisaqarneq	8.612	6.328
18	Sivisuumik akilersugassanik taarsigassarsineq	60.000,00	-
18	Taarsigassarsianut sivisuumik akilersugassanut akilerneqartut	(129.821)	(132.804)
18	Ukiumi pineqartumi sanaartornermut tapiissutit	-	1.853
		<u>17.946</u>	<u>(58.296)</u>
	Aningaasat atorsinnaasat allannguutaat	1.638	47.591
	Aningaasanut tigorianaannut sunniutaasut	19.584	(10.705)
18	Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni	13.712	24.019
18	Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaat	(54.851)	(15.551)
	Aningaasat tigorianaanaat allannguutaat	(21.555)	(2.237)
	Aningaasat tigorianaanaat 1. januaari	36.641	38.878
	Aningaasat tigorianaanaat 31. decembari	15.086	36.641
		<u><u>15.086</u></u>	<u><u>36.641</u></u>
	Aningaasanut tigorianaannut ilaapput:		
	Karsimi uninngasuutit	1	1
	Aningaaserivimmi uninngasuutit	15.085	36.640
		<u>15.085</u>	<u>36.640</u>
	Aningaasat tigorianaanaat katillugit	15.086	36.641
		<u><u>15.086</u></u>	<u><u>36.641</u></u>

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 1 Kaaviiartitsineq

Atuisartut nalinginnaasut 1. januaari 2018 aallarnerfigalugu innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut akigitinneqartut assigiit akilertarpaat. Aalisakkanik suliffissuarnut innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartuq sulii najukkani ataasiakkaani immikkut naatsorsorneqartarpoq.

Akigitinneqartut qaffasinnerpaaffiisa aamma appasinnerpaaffiisa ineriartornerat:

	01-01-2018	01-01-2017	01-04-2016	01-01-2016	01-02-2015
· Innaallagissap akiata qaffasinnerpaaffia	-	3,25 kr./kWh	3,21 kr./kWh	3,27 kr./kWh	3,17 kr./kWh
· Innaallagissap akiata appasinnerpaaffia	-	1,63 kr./kWh	1,61 kr./kWh	1,61 kr./kWh	1,56 kr./kWh
- Innaallagissamik assigiimmik akeqartitsineq	1,60 kr./kWh	-	-	-	-
· Innaallagiat innaallagissamik kiassaanermut qaminneqarsinnaasumut	0,71 kr./kWh	0,71 kr./kWh	0,72 kr./kWh	0,76 kr./kWh	0,78 kr./kWh
· Innaallagiat innaallagissamik aalajangersimasumik kiassaanermut	0,77 kr./kWh	0,77 kr./kWh	0,79 kr./kWh	0,82 kr./kWh	0,85 kr./kWh
· Erngup akiata qaffasinnerpaaffia	-	33,40 kr./m ³	33,03 kr./m ³	33,03 kr./m ³	33,03 kr./m ³
· Erngup akiata appasinnerpaaffia ⁸	-	14,25 kr./m ³	14,23 kr./m ³	14,23 kr./m ³	14,23 kr./m ³
- Imermik assigiimmik akeqartitsineq	19,00 kr./m ³	-	-	-	-
· Kiassaanek aki nalinginnaasooq	770 kr./MWh	770 kr./MWh	790 kr./MWh	820 kr./MWh	850 kr./MWh
· Kiassaanek (uuliamik sillimmaeqarnani)	710 kr./MWh	710 kr./MWh	720 kr./MWh	760 kr./MWh	780 kr./MWh

Aalisakkanik suliffissuarnut akigitinneqartuq aningaasartuutiit tunngavigalugit akigitinneqartup 41,5 procentiatut naatsorsorneqarpoq.

Ataatsimut isigalugu nioqquteqarneq naatsorsorneqartarpoq akiligassiissutit tunngavigalugit kaaviiartitsineq aamma akigitinneqartut atuuttut aallaavigalugit, tamanna kaaviiartitsinerup naatsorsorneqarneranut eqqornerpaajusutut nalilerneqarmat.

Nukissiamik nioqquteqarneq 2016-imut sanilliussilluni 3 %-imik annertuseriarpoq. Innaallagissamik aamma imermik kiassaanek 12 mio. kWh-inik annertuseriarpoq 2016-imi silap nillernerulaarnera pissutaalluni. Aammattaq atuisartunut nalinginnaasunut innaallagiat annertunerulaartoq nioqqutigineqarpoq. Nukissiamik nioqquteqarnerup ilaa imermik nukissiorfinnit nioqqutissiarineqartuq 3 procent pointinik annikillivoq annertussusianut naatsorsorlugu 10 mio. kWh-inik. Tamatumunnga pissutaavoq Sisimiuni tatsimi imermik nukissiornermut atorneqartumi imermik amigaaqarneq.

Imermik aalisakkanut suliffissuarnut nioqquteqarneq 2017-imissaq qaffariaateqalaarpoq ukiuni 2016 sioqqullugu ukiuni 4-ni kingullerni appariatorsimagaluarluni.

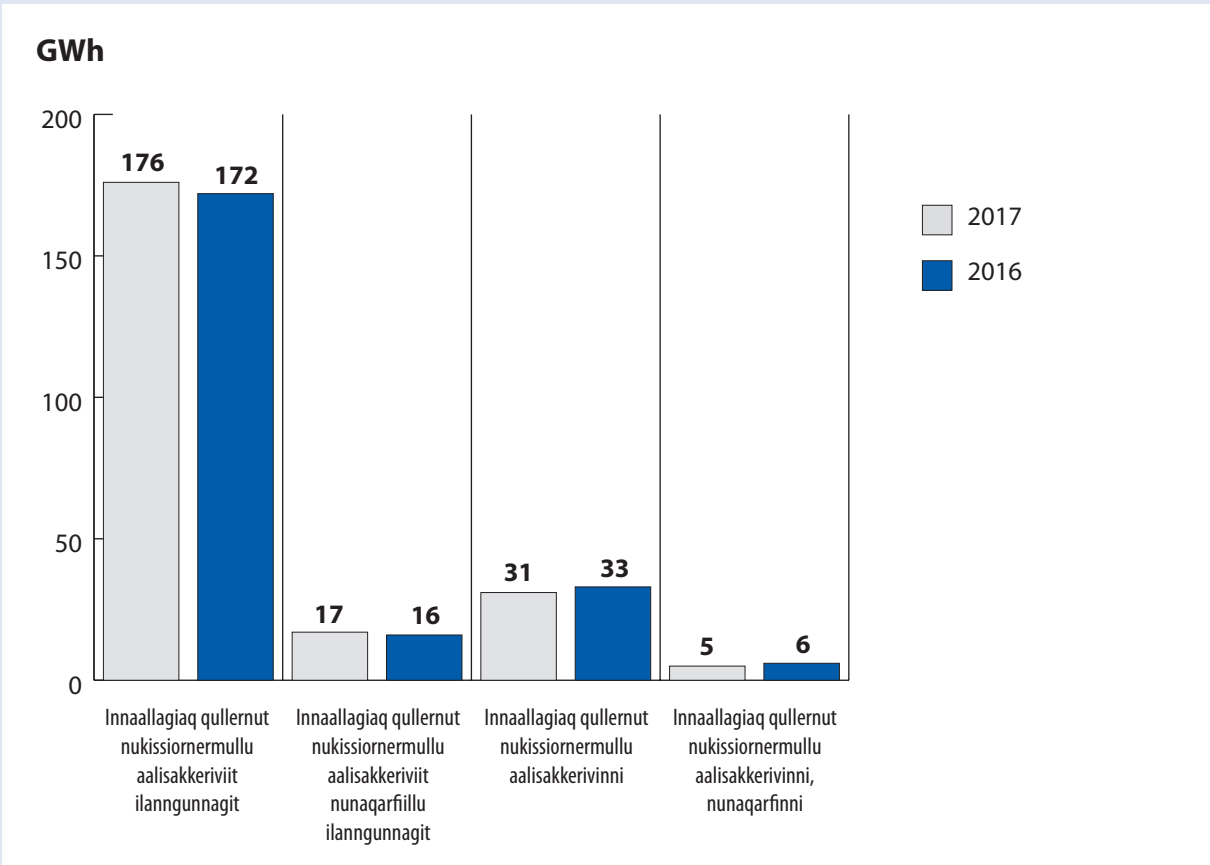
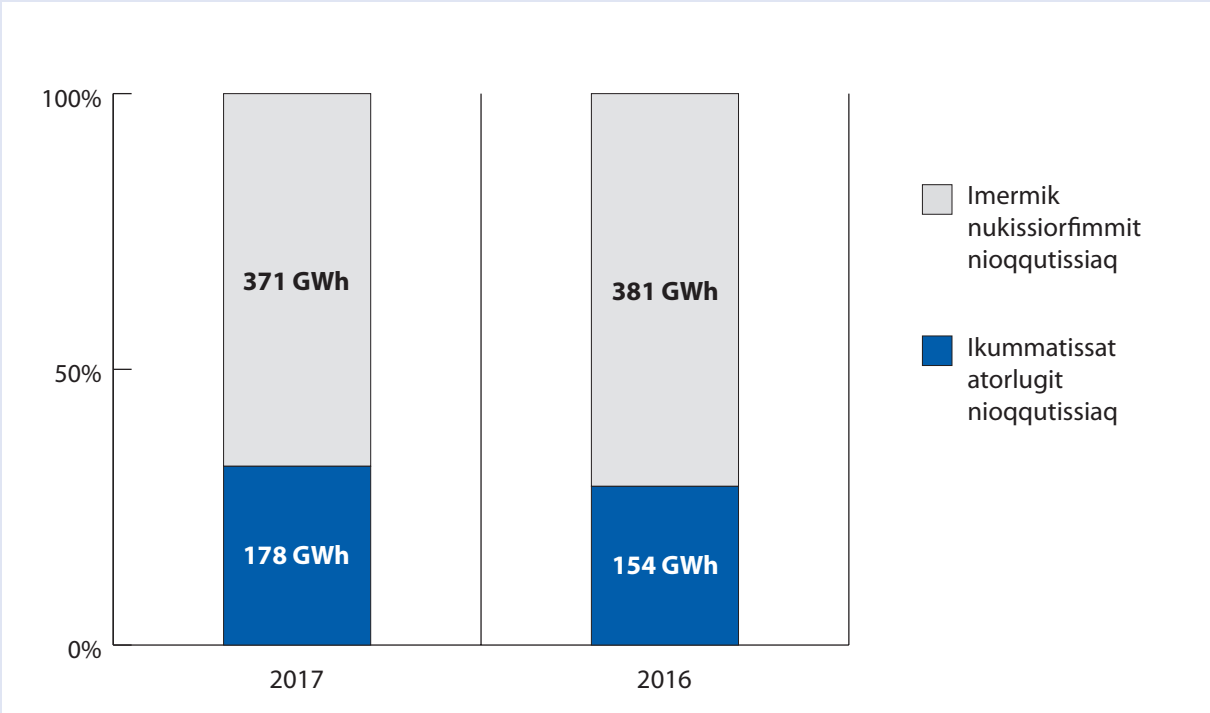
⁸ Aki appasinnerpaaq 2017-imi imermut piviusumik akileneqartuq tassaavoq Ilulissani akivittut aki 19,12 kr./m³.

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 1 – kaaviiartitsineq (nanginnera)

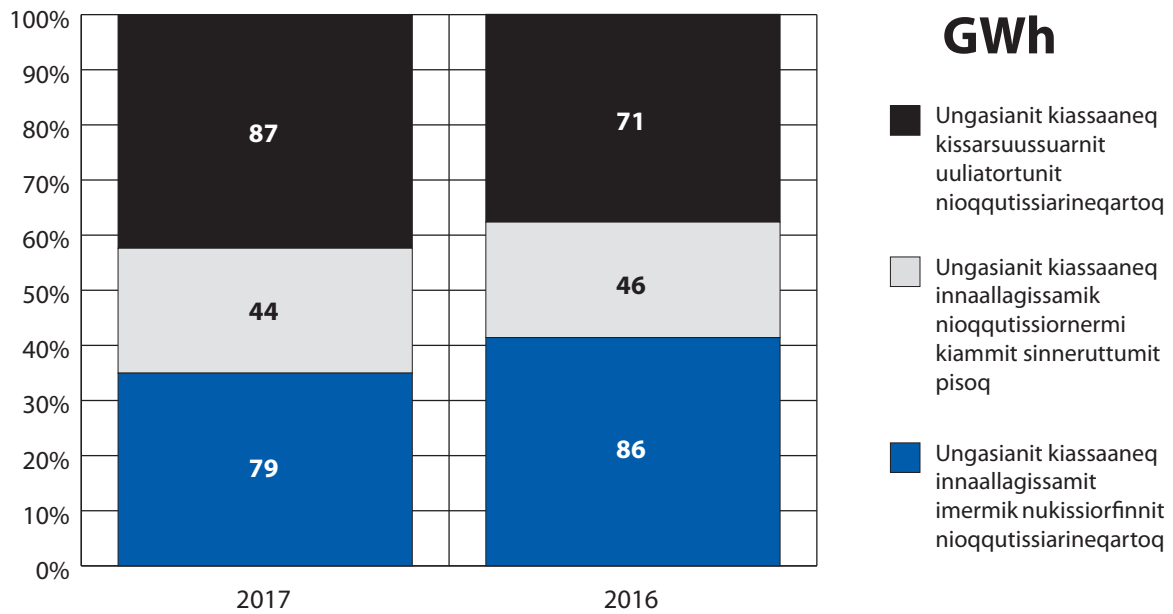
Nioqquteqarneq:	2017	2016
Atuisartunut nioqqutigisat annertussusiat		
Innaallagialq (mio. kWh)	339	332
Ungasianit kiassaaneq (mio. kWh)	210	203
Katillugu nukissialq (mio. kWh)	549	535
Ikummatissat atorlugit nioqqutissialq	178	154
Imerkik nukissiorfiit atorlugit nioqqutigisat	371	381
Nukissialq nioqqutigineqartup tamarmiusup ilaa imermik nukissiorfinnit pisoq	68 %	71 %
Imeq (mio. m³)	4,4	4,4
Innaallagialq immikkoortiterlugu (mio. kWh)		
Innaallagialq qullernut aamma nukissiornermut, aalisakkeriviit ilanngunnagit	176	172
Innaallagialq qullernut aamma nukissiornermut, aalisakkeriviit, nunaqarfiit ilanngunnagit	17	16
Innaallagialq qullernut aamma aalisakkerivinni nukissiornermut	31	33
Innaallagialq qullernut aamma nukissiornermut aalisakkerivinni, nunaqarfiit	5	6
Innaallagialq kiasaanermit qaminneqarsinnaasumut	51	48
Innaallagialq kiasaanermit aalajangersimasumut	59	57
Innaallagialq katillugu	339	332
Ungasianit kiassaaneq immikkoortiterlugu (mio. kWh):		
Ungasianit kiassaaneq innaallagissamit imermik nukissiorfinnit nioqqutissiarineqartoq	79	86
Ungasianit kiassaaneq innaallagissamik nioqqutissiornermi kiammit sinneruttumit pisoq	44	46
Ungasianit kiassaaneq kissarsuussuarnit uuliatortunit nioqqutissiarineqartoq	87	71
Kiassaaneq atuisartunut nioqqutigineqartoq katillugu	210	203
Imeq immikkoortiterlugu (mio. m³)		
Imerkik atuinermit aalisakkeriviit ilanngunnagit	2,3	2,4
Imerkik atuinermit aalisakkeriviit ilanngunnagit, nunaqarfiit	0,1	0,1
Imeq aalisakkerivinnut	2,0	1,9
Imeq aalisakkerivinnut, nunaqarfiit	-	-
Imeq atuisartunut nioqqutigineqartoq katillugu	4,4	4,4

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

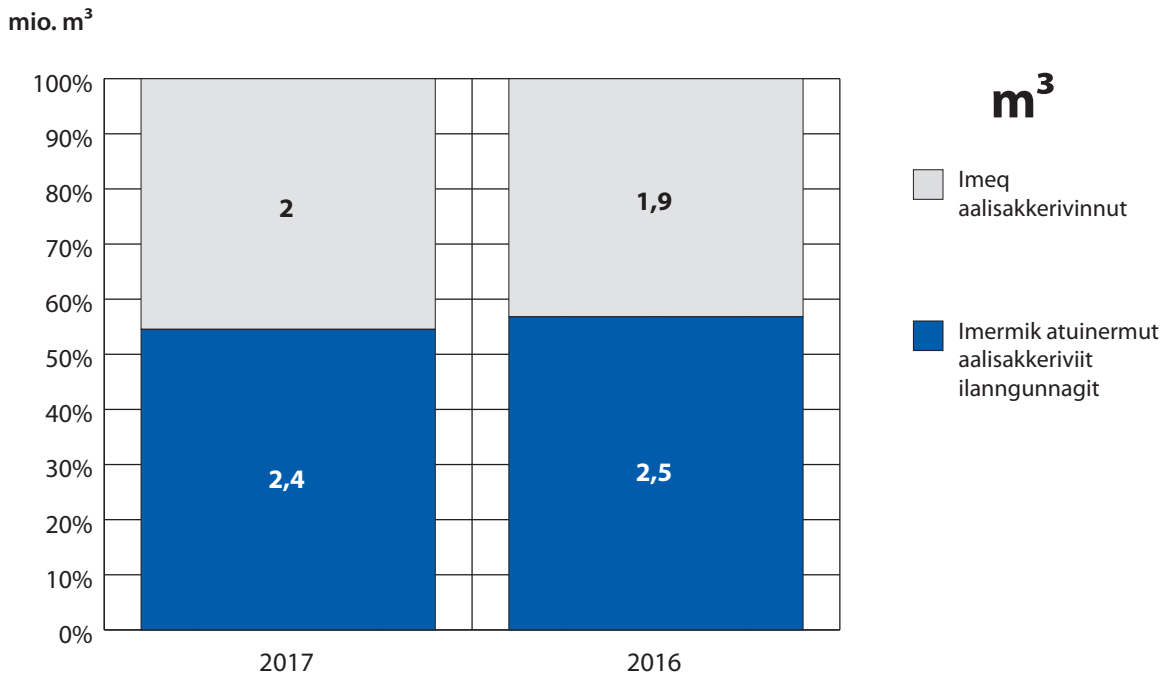

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Ungasianit kiassaanermut nioqutigisaq qanoq nioqutissiarineqarneranut agguarlugu:

Imeq nioqutigisaq atuisartunut nalinginnaasunut aamma aalisakkanik suliffissuarnut agguarlugu:

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 2 Sulisoqarnermut aningaasartuutit

Nukissiorfiit ingerlaavartumik pensionisianik akilersuinissaminut pisussaaffeqanngilaq.

Sulisoqarnermut aningaasartuutit imatut immikkoortiterneqarsinnaapput:

(1.000 kr.)	2017	2016
Qaammammusiat aamma akissarsiat	155.448	163.599
Sulisoqarnermut aningaasartuutit allat	12.154	10.594
Sanaartornermi suliassanik nammineq suliaqarneq	(5.526)	(3.947)
	<u>162.076</u>	<u>170.246</u>
Pisortanut akissarsiat sooraarnerussutisiassat il. il. ilanngullugit	<u>1.061</u>	<u>1.059</u>

Nukissiorfiit 2017-imi qaammammusiallit aamma nalunaquttap akunnermusiallit 374-it piffissaq tamaat sulisuusutut (ukiumut suliffiusumut naatsorsorlugit) sulisorivai, 2016-imili 375-iullutik

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 3 Nioqutissiornermi aningaasartuutit allat

Tassaarnersuup 2017-imi juunimi nunaqarfimmi Nuugaatsiamik eqquisup kinguneraa nunaqarfiup matuneqarnera aamma Nukissiorfiit naliliutaasa nalinginik appartitsineq. 2017-imi ajutoornernut aningaasartuutit 70 %-ii pisumut tassunga inner-suunneqarsinnaapput.

Netstationini aamma erngup aqquataanni 2017-imi atortunik aserortoortoqarpoq.

Uummannami aamma Qeqertarsuatsiaani 2016 immikkut ittumik motorinik aserortoortoqarpoq aamma Aasianni erngup aqquataanik pingaarnermik iluarsaassineq 1 mio. koruunit missaannik naleqartoq, Narsami innaallagissap sakkortuup aqquataa aserortoq iluarsanneqarpoq, tamakkua aningaartuutini annertupput.

Ukiuni kingullerni 5-ini aserortoorerit:

(1.000 kr.)	2017		2016		2015		2014		2013	
Nioqutissiornermi atortut ingerlatsinermi aningaasartuut	3.579		452				1.362		2.952	
Nioqutissiornermi atortut ingerlatsinermi atugassangortinneqartoq			977		228					
Katillugit nioqutissiornermi atortut	3.579	150%	1.429	-83%	8.302	510%	1.362	-54%	2.952	-38%
Siararterinermi atortut (ledningit) ingerlatsinermi aningaasartuut	1.931		323		1.110		1.445		1.629	
Siararterinermi atortut (ledningit) atugassangortinneqartut	803		1.574		3.826		673			
Siararterinermi atortut (ledningit) katillugit	2.734	44%	1.897	-62%	4.936	133%	2.118	30%	1.629	-13%
Katillugit	6.313	90%	3.326	-75%	13.238	280%	3.480	-24%	4.581	-31%

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 4 Erniat allat, ilanngaaseereerluni

(1.000 kr.)	2017	2016
Erniat isertitat aningaaseriviit	-	0
Erniat akilikkat Landskarsi	420	253
		-
Erniat akilikkat attartuineranut isumaqaqatigiissut	(181)	34,00
Erniat akilikkat assigiinngitsut	(66)	(100)
	<u>173</u>	<u>119</u>

Nassuiaat 5 Immikkut inissitat, ilanngaaseereerluni

2017-imi immikkut ittunik inissitaqanngilaq. Aningaasartuut tamanna 2016-imi 2,3 mio. koruuninik annertussuseqarpoq.

(1.000 kr.)	2017	2016
Erngup aqqutaanut aserorsimasunut taarsiissutit tigusat	-	2.485
Upernavimmi innaallagissiorfiup ikuallattup sillimmasiissutaanik annikilliliineq	-	(185)
Immikkut inissitat katillugit	<u>-</u>	<u>2.300</u>

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 6 Pigisat naliliutit sanaartugaanngitsut

(1.000 kr.)	2017	2016
Pisierinerani nalingi		
Ukiup aallartinnerani	39.722	29.762
Ukiup aallartinnerani iluarsissut	-550	-
Ukiumi pineqartumi ilassutit	5.144	9.960
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	-	-
Pisierinerini nalingi ukiup naanerani	44.316	39.722
Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(15.590)	(7.349)
Ukiumi pineqartumik nalikilliliinerit	(12.701)	(8.241)
Nalikilliliinerit utertitat	-	-
Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(28.291)	(15.590)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	16.025	24.132

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 7 Pigisat nalillit sanaartugaangitsut ineriartortinneqartut

Ukiup ingerlanerani ilassutinut 3,2 mio. koruuninut ilaapput nammineq suliaqarnerit 0 koruunit. 2016-imi nammineq suliaqarnerit 0,5 mio. koruuninut naleqarput.

(1.000 kr.)	2017	2016
Pisierineranni nalingat		
Ukiup aallartinnerani	1.950	-
Ukiumi pineqartumi ilassutit	3.194	8.160
Sanaartukkat suliaralugit naammassineqartut	-5.144	(6.210)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	-	1.950,00

Nassuiaat 8 Illut aamma sanaartukkat

(1.000 kr.)	2017	2016
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	7.044.428	6.995.687
Ukiup aallartinnerani iluarsissut	(1.908)	-
Ukiumi pineqartumi ilassutit	82.273	158.540
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(51.735)	(109.798)
Ukiup naanerani pisierinerini nalingi katillugit	7.073.058	7.044.429
Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(2.685.228)	(2.562.165)
Ukiumi pineqartumi nalikilliliinerit	(216.832)	(226.620)
Nalikilliliinerit utertitat	43.123	103.556
Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(2.858.937)	(2.685.229)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	4.214.121	4.359.200

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 9 Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut

Ukiumi pineqartumi ilassutit tassaapput 144 mio. koruunit taakkununga ilaapput nammineq suliaqarnerit 5,5 mio. koruunit. 2016-imi nammineq suliaqarnerit 3,5 mio. koruuninit naleqarput.

(1.000 kr.)	2017	2016
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	37.619	65.710
Ukiup aallartinnerani iluarsissut	(34)	-
Ukiumi pineqartumi ilassutit	143.979	128.382
Sanaartukkat naammassineqartut	(81.529)	(156.432)
Sanaartukkat naammassineqartut ingerlatsinermut ilanngunneqartut	(11.301)	(41)
	<hr/>	<hr/>
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	88.734	37.619
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Nassuiaat 10 Assartuinerimi atortut aamma pequtit

(1.000 kr.)	2017	2016
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	73.437	69.595
Ukiup aallartinnerani iluarsissut	(1.950)	-
Ukiumi pineqartumi ilassutit	7.393	6.551
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(2.354)	(4.659)
Ukiup naanerani pisierinerini nalingi katillugit	76.526	71.487
	<hr/>	<hr/>
Nalikkiliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikkiliinerit	(57.200)	(57.901)
Ukiumi pineqartumi nalikkiliinerit	(4.030)	(3.872)
Nalikkiliinerit utertitat	2.354	4.573
Ukiup naanerani nalikkiliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(58.876)	(57.200)
	<hr/>	<hr/>
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	17.650	14.287
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 11 Nioqqutissat tunisassiornermut atugassat uninngasuutit

(1.000 kr.)	2017	2016
Orsussaḡ	26.999	31.074
Uulia perrassaat	4.025	4.057
Kingoraartissamaatit aamma atortussiat iluaqutissat	44.728	39.963
Katillugit	75.752	75.094

Nassuiaat 12 Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat

Ilanngaaseereernani kisitsit 156,3 mio. koruunit 6,8 mio. koruuninik aaqqiivigineqarput akiligassallit akiligassaminnik akiliinissamut ilimananngitsut annaasaqarfiginissaannut matusissutissanut. Iluarsiiḡ akiligassallit akiligassaa pisoqaanerpaat kisitsisitaasa katinnerannit ilanngaatigineqarpoq.

Pisoqaassusiisa immikkoortiterneqarnerat	2017	2016
(1.000 kr.)		
Ullut 0-30	136.795	130.303
Ullut 30 – ukiup affaanut	5.708	6.798
Ukiup affaanit – ukiumut ataatsimut	2.867	3.014
Pisoqaanerit	4.123	3.376
Katillugit	149.493	143.491

Nassuiaat 13 Pisassareriikkat allat

Pisassareriikkanut allanut ilanngunneqartut annertussuseqarput 0,6 mio. koruuninik, taakku tassaanerupput sillimasiissuteqarfinit taartisiassannut attuumassuteqartut, pisiffigisartakkanit ukiumoortumik bonusisiassat aammattaaq qularnaveeqqu-siissutit.

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 14 Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq

(1.000 kr.)	2017	2016
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 1998	1.831.067	1.831.067
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2004	742.294	742.294
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2005	(36.438)	(36.438)
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2006	7.851	7.851
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2007	(14.594)	(14.594)
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2008	4.682	4.682
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2009	2.882	2.882
Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq 2011	(6.770)	(6.770)
Katillugit	2.530.974	2.530.974

Nassuiaat 15 Naatsorsuutitigut angusat nuunneqartut

(1.000 kr.)	2017	2016
Ukiuni siuliini nuunneqartut	427.672	425.296
Ukiumi pineqartumi angusat nuunneqartut	(12.890)	(23.496)
Landskarsimit aningaasaliissutit		
Ukiumi pineqartumi sanaartornermut tapiissutit	0	1.853
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	13.712	24.019
Katillugit	428.494	427.672

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 16 Akiligassat piffissami sivisuumi akilersugassat ukiut tallimat qaangiunnerini akilerneqartussat

Akiligassat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat, ukiut tallimat qaangiutereernerani akilerneqartussat 1.251 mio. koruunik amerlassuseqarput. Ukioq 2016-imi aningaasat 970 mio. koruunik amerlassuseqarput. Akiligassat piffissami sivisuumi akilersugassat amerleriarnernannut pissutaavoq akilersuineri periutsip allangortinneqarnera.

Nassuiaat 17 Pisussaaffinngorsinnaasut/pisassareriikkat aamma isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit

Sulisut suliunnaarnerannut atatillugu pequtit assartorneqarnissaannut pisussaaffit nalunaarsorneqangillat.

Isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit malunnaateqarluartut:

Ingerlaavartumik isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit sanaartornermi suliniutinut tunngasut isumaqatigiissutigineqartarput, tamakku Aningaasaqarnermut Inatsit aqqutigalugu aningaasalersorneqartarput, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut suliniutinik nammineq aningaasalersuinissamut akuersissuteqartoqarsimatillugu.

2017-IMUT UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 18 Landskarsimut tassanngaanniillu akilersukkat

(1.000 kr.)	2017	2016
Nukissiorfinnit Landskarsimut akilikkat		
Taarsigassarsianut sivisuumik akilersugassanut taarsikkat	129.821	132.804
Sanaartornermut taarisagassarsianut erniat	93.038	100.785
Aningaasanik tiguisinnaatitaanermut erniat	(420)	(253)
Landskarsimi DAU-mut pitsaasumik sunniutaasut	222.439	233.336
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutai	54.851	15.551
Landskarsimi aningaasanut tigoriaannarnut pitsaasumik sunniutaasut	277.290	248.887
Landskarsimit Nukissiorfinnut akilikkat		
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni tapiissutit	(13.712)	(24.019)
Sanaartornermi suliniutinut tapiissutit	-	(1.853)
Piffissami sivisuumi akilersugassat taarsigassarsiarineqartut	(60.000)	-
Aqqusinermi qullernut Landskarsimit akiliutit	(5.616)	(7.209)
Landskarsimi DAU-mut pitsaanngitsumik sunniutai	(79.328)	(33.081)
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutai	-	-
Landskarsimi aningaasanut tigoriaannarnut pitsaanngitsumik sunniutaasut	(79.328)	(33.081)
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni DAU-mut sunniutaat	197.962	215.806
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni aningaasanut tigoriaannarnut sunniutaat	197.962	215.806
Ingerlatsinermi naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit		
Naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerat malillugit angusat	(12.890)	(23.496)
Nammineq aningaasalersuilluni pigilikkanut tunngatillugu iluarsissutit	(80.815)	(138.896)
Nalikkilliliinerit aamma sanaartornermut taarsigassarsianik taarsersukkat assigiinngissutaannut iluarsissut	103.741	105.928
Naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit	10.036	(56.464)
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	13.712	24.019
Ukiumi pineqartumi atuinikinneruneg atuinernerluunniit	23.748	(32.445)
Ukiup naanerani illuartitat *	64.592	40.844

*) Illuartitat piffissap ingerlanerani katitigaapput Ukiumi pineqartumi atuinikinneruneg atuinernerluunniit.

